

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍSTNÍ PLÁN INKLUZE

MĚSTA JIRKOVA PRO OBDOBÍ 2019-2022

Obsah

1. ÚVOD	3
1.1. Preambule	3
1.2. Nositel plánu	3
1.3. Tvorba plánu	3
1.3.1. Pracovní skupina pro vzdělávání	3
1.3.2. Postup	4
1.3.3. Souvislost s MAP	4
1.4. Vazba na další strategické dokumenty	4
1.5. Stručná charakteristika území	4
1.6. Komunikační a osvětové aktivity	7
2. ANALYTICKÁ ČÁST	9
2.1. Charakteristika místní vzdělávací sítě	9
2.1.1. Předškolní vzdělávání	9
2.1.2. Základní vzdělávání	12
2.1.3. Střední vzdělávání	20
2.1.4. Zájmové vzdělávání	21
2.1.5. Poradenská zařízení	22
2.1.6. Odbor sociálních věcí a školství	23
2.1.7. Mimoškolní a neformální vzdělávání	23
2.2. Klíčové příčiny problémů	24
3. STRATEGICKÁ ČÁST	27
3.1. Vize	27
3.2. Strategické cíle	27
3.3. Specifické cíle a aktivity	28
4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	39
4.1. Identifikace a řízení rizik	39
4.2. Popis realizace partnerské spolupráce	39
4.3. Monitorování a hodnocení plnění plánu	39

1. ÚVOD

Místní plán inkluze v oblasti vzdělávání města Jirkova pro období 2019 - 2022 (dále jen „MPI“) je součástí Strategického plánu sociálního začleňování města Jirkova pro období let 2018 až 2021 (dále jen „SPSZ města Jirkova“). Předkládaný dokument reaguje na problémy, s nimiž se potýkají místní aktéři vzdělávání (školy, zřizovatel, neziskové organizace, rodiče, žáci), a předkládá provázaný systém opatření, která mají ve střednědobém horizontu přinést zlepšení. Dokument je zároveň podkladem pro čerpání finanční podpory z Operačního programu výzkum, vývoj, vzdělávání (dále jen „OP VVV“).

Dokument se skládá ze čtyř částí: úvodu, analytické části, strategické části a implementační části.

Úvodní část vysvětluje, jakým způsobem dokument vznikl, a obsahuje stručný popis řešeného území s přihlédnutím k tzv. sociálně vyloučeným lokalitám. Analytická část popisuje problémy, jak byly zjištěny z dostupných dat, z výzkumu realizovaného Agenturou pro sociální začleňování (dále také jako „ASZ“), z výsledků dotazníkového šetření a v neposlední řadě z vlastní práce skupiny pro vzdělávání. Na takto definované problémy navazuje strategická část uceleným souborem vzájemně provázaných opatření směřujících k řešení definovaných problémů. Závěrečná implementační část věnuje pozornost způsobu, jakým bude realizace přijatých opatření zajištěna.

1.1. Preambule

Jsme si vědomi významu vzdělávání a chceme usilovat o jeho kvalitu. Záleží nám na tom, aby děti a žáci žijící v Jirkově byli díky škole připraveni na vstup do života a stali se spokojenými a sebevědomými občany našeho města a přispívali k jeho prosperitě.

Uvědomujeme si zároveň, že v našem městě žije významný počet sociálně vyloučených rodin a že mnoho dětí z těchto rodin v učení selhává, neboť doma jim chybí ke studiu potřebné zázemí. Chceme proto usilovat o to, aby se škola a vzdělání staly nositelem pozitivní změny v životě těchto žáků.

Uvědomujeme si také, že práce s dětmi, a to zvláště s těmi, které v rodině postrádají pozitivní vzory, je náročná a na osobnost učitele klade velké nároky. Proto chceme postupovat v otázkách vzdělávání koordinovaně a poskytovat učitelům všestrannou podporu, neboť na nich v konečném důsledku záleží, zda bude vzdělávací proces úspěšný a zda se nám podaří čelit problémům dopadajícím na děti současné doby.

1.2. Nositel plánu

Město Jirkov uzavřelo s Agenturou pro sociální začleňování Memorandum o spolupráci a tím se zapojilo do tzv. koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (dále jen „KPSVL“). Následně bylo ustaveno Lokální partnerství jako společná platforma všech místních aktérů pracujících se sociálně vyloučenými osobami a z této platformy vzešla Pracovní skupina pro vzdělávání, z jejíž činnosti pochází předkládaný dokument.

1.3. Tvorba plánu

1.3.1. Pracovní skupina pro vzdělávání

Předkládaný plán vznikl v Pracovní skupině pro vzdělávání, jejímiž členy byly: Mgr. Karel Bernt (vedoucí Odboru sociálních věcí a školství města Jirkova), Mgr. Jitka Marková (koordinátorka

sociálních služeb města Jirkova), Mgr. Eva Reicheltová (referentka Odboru sociálních věcí a školství města Jirkova), Mgr. Rudolf Chadim (projektový manažer), Mgr. Petr Jiráček (ředitel Základní školy Nerudova), Mgr. Miloš Rousek (ředitel Základní školy Budovatelů), Mgr. Jan Duda (ředitel Základní školy Studentská), Mgr. Martin Raihs (ředitel Základní školy Krušnohorská a ředitel Městského gymnázia), Bc. Ivana Šestáková (ředitelka mateřské školy Jirkov), Milena Sailerová (ředitelka Základní umělecké školy Jirkov), Zdeňka Bolomská (ředitelka Domu dětí a mládeže Paraplíčko), Zuzana Horčíková (Armáda spásy v České republice, z. s.), Dagmar Daňková (Archa 777, z.s.), Michal Auersvald, DiS. (Oblastní charita Most). Mgr. Julie Žemlová (konzultantka pro vzdělávání, Agentura pro sociální začleňování).

1.3.2. Postup

Skupina pracovala participativní metodou „Stromu příčin, cílů a řešení“. Členové pracovní skupiny nejprve společně analyzovali příčiny problémů ve vzdělávání a jejich dopady, následně hledali vhodná opatření vedoucí k odstranění těchto příčin. Řešení vznikala uvnitř skupiny za účasti jejích členů. Během přípravy plánu byla provedena dvě dotazníková šetření. První bylo zaměřeno na učitele s cílem zjistit míru jejich ochoty zapojit se do realizace projektových aktivit, druhé bylo zaměřeno na rodiče s cílem zjistit jejich názory a postoje ke vzdělávání.

1.3.3. Souvislost s MAP

Město Jirkov se v letech 2016-2018 zúčastnilo projektu MAP I pro Chomutovsko a nyní se zapojilo do navazujícího projektu MAP II pro Chomutovsko. Realizátorem obou projektů je MAS Sdružení západní Krušnohoří.

Strategický dokument MAP I pro Chomutovsko se stejně jako předkládaný plán zabývá otázkami vzdělávání, přičemž oba dokumenty definují opatření až na úroveň jednotlivých aktivit. Předkládaný MPI má však užší místní působnost, neboť se nevztahuje na celou obec s rozšířenou působností, nýbrž výhradně na město Jirkov, přitom přihlíží k jeho specifické situaci dané mimo jiné tím, že se na jeho území nacházejí sociálně vyloučené lokality přinášející do škol a do práce s dětmi a mládeží vůbec, specifické problémy.

Předkládaný plán byl vypracován tak, aby byl v souladu s MAP.

1. 4. Vazba na další strategické dokumenty

MPI respektuje další strategické dokumenty závazné pro Město Jirkov a je s nimi v souladu. Konkrétně se jedná o tyto dokumenty:

Na národní úrovni:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy na období 2015-2020.
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020.
- Strategie sociálního začleňování 2014-2020.

Na krajské úrovni:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Ústeckého kraje 2016-2020.

Na obecní úrovni:

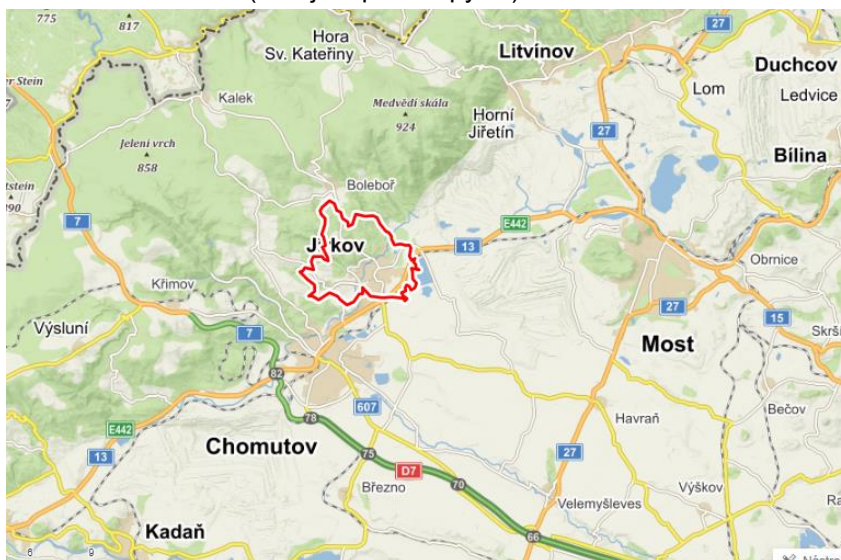
- Komunitní plán rozvoje sociálních a navazujících služeb ORP Chomutov 2018 - 2021

1. 5. Stručná charakteristika území

Obyvatelstvo

Město Jirkov leží na severozápadě Čech v Ústeckém kraji, v okrese Chomutov. Ve městě o rozloze 17,13 km² žilo v roce 2017 celkem 19 466 obyvatel.

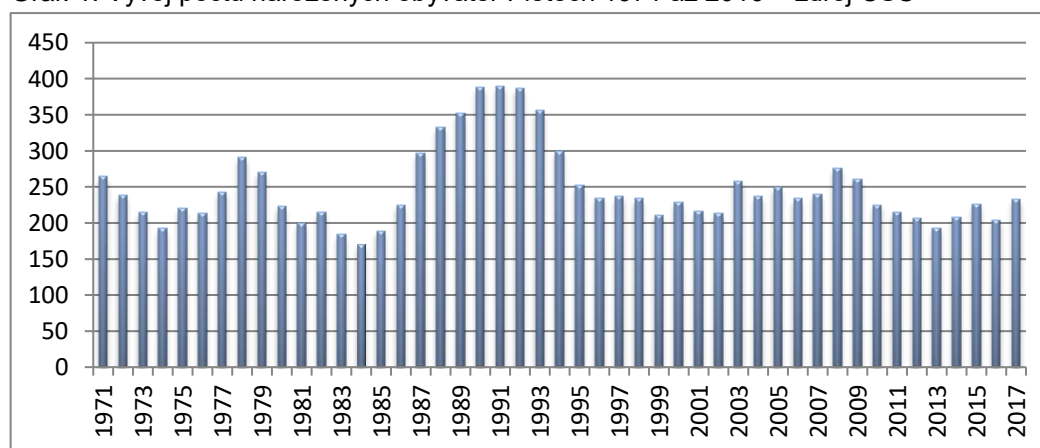
Území města Jirkov (Zdroj: <https://mapy.cz>)

Mezi lety 1985 až 1995 došlo k prudkému nárůstu obyvatelstva, jehož počet se v tomto období takřka zdvojnásobil. Důvodem přibývání obyvatelstva byl příliv lidí, kteří nacházeli zaměstnání v rozvíjícím se průmyslu. Ve druhé polovině 90. let se nárůst výrazně zpomalil, přesto i nadále mírně stoupal. Od roku 2005, kdy město dosáhlo počtu 21 105 obyvatel, dochází k mírnému, ale setrvalému poklesu.

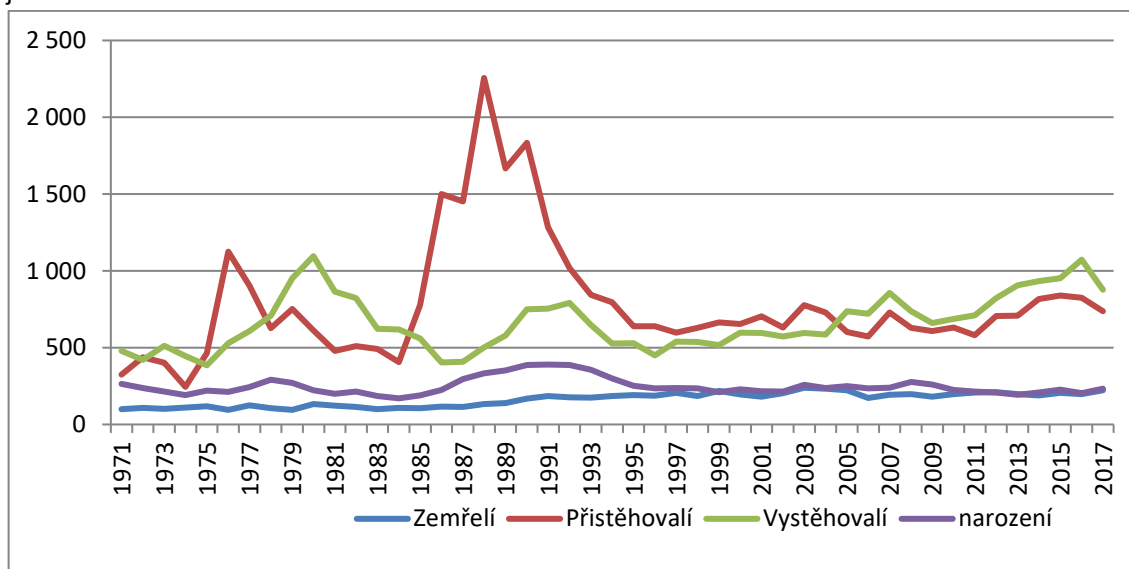
Důležitým sociodemografickým faktorem města Jirkova je migrace obyvatel, která zásadním způsobem ovlivňuje počet obyvatel ve městě. Přestože od roku 1991 počet narozených dětí klesal, díky migraci počet obyvatelstva ve městě stoupal, a to až do zmiňovaného roku 2005. Od roku 1995 počet narozených dětí kolísá v rozpětí 200 až 250 dětí na rok. Přestože počet narozených dětí v posledních letech stoupá, obyvatel ve městě ubývá.

Graf. 1: Vývoj počtu narozených obyvatel v letech 1971 až 2016 – zdroj ČSÚ

Migrační vlnu je znázorněna na následujícím grafu; začala v roce 1985, kulminovala v roce 1991 a následně do roku 1997 klesala. Od roku 1998 se počet přistěhovaných za rok ustálil v rozmezí 600 až 800 lidí. Od poloviny devadesátých let do roku 2016 narůstá počet lidí, kteří se z Jirkova stěhují pryč. Důležitým bodem je z tohoto pohledu rok 2005, kdy počet odstěhovaných překročil počet přistěhovaných, v důsledku čehož začalo docházet k celkovému poklesu počtu obyvatel ve městě.

Graf 2: Vývoj zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel v letech 1971 až 2016 – zdroj ČSÚ

Sociálně vyloučené lokality

Pojmem sociální vyloučení rozumíme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Sociálně vyloučení lidé se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, čímž se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení, podílet se na organizaci sociálního života a účastnit se rozhodování. Sociální vyloučení se vyznačuje různými charakteristikami, které se v různých lokalitách vyskytují v různé míře. Nicméně vždy platí, že sociálně vyloučení lidé se potýkají s existenčními problémy, jejichž řešení je natolik obtížné, že ho nelze dosáhnout bez vnější pomoci.

Základními znaky sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Pokud na určitém území dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací více nebo všech uvedených ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě

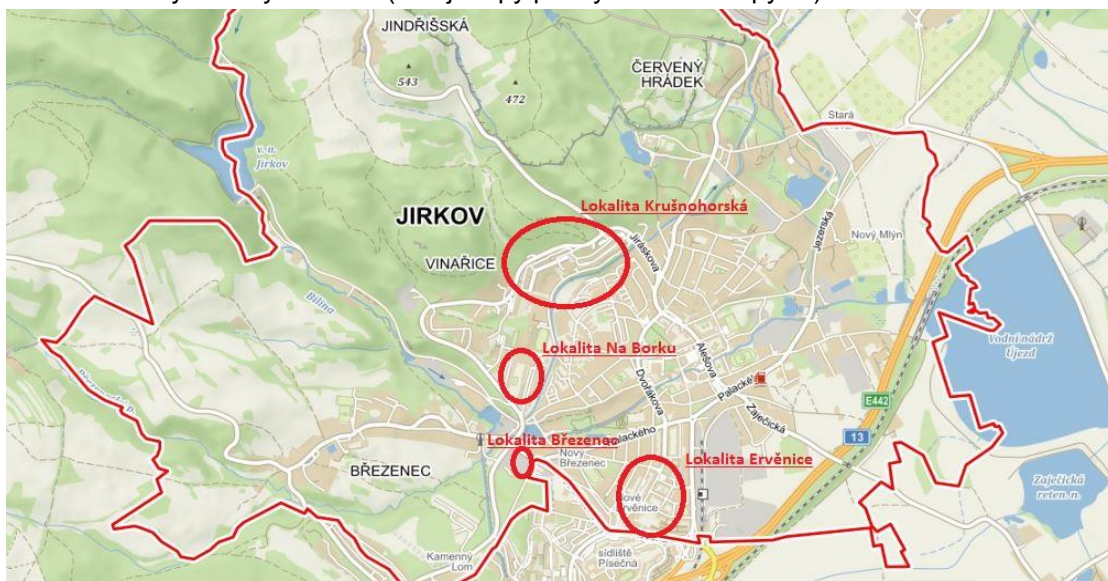
Dle tzv. Mapy sociálně vyloučených lokalit v ČR¹ žilo v Jirkově v roce 2015 asi 3000 osob v sociálním vyloučení či osob sociálním vyloučením ohrožených. Výzkum realizovaný Agenturou pro sociální začleňování v létě roku 2018² tento počet potvrdil. Dle typologie lokalit Agentury pro sociální začleňování³ lze na území města Jirkov indikovat tři typy lokalit, a sice sociálně vyloučený bytový dům (Březenec 255), skupinu sociálně vyloučených bytových domů (sídliště Nové Ervěnice) a lokalitu s vyšším podílem bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů (sídliště Vinařice II.).

¹ Zdroj: Mapy sociálně vyloučených lokalit v ČR, <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index.html>, zobrazeno 7. 8. 2018

² Vstupní analýza města Jirkov, ASZ 2018

³ Typologie ASZ z října roku 2017.

Označení sociálně vyloučených lokalit (zdroj mapy pro vyznačení: mapy.cz)

Březenec č. p. 255: sociálně vyloučený bytový dům

Jde o bytový dům v majetku města s dvaceti čtyřmi malometrážními byty, kde žije přibližně padesát lidí. Lokalita je situována na okraji města v blízkosti zalesněné oblasti, psího útulku a areálu technických služeb. Dům se nachází asi patnáct dvacet minut pěší chůze od centra města.

Nové Ervěnice: skupina sociálně vyloučených domů

V lokalitě Nové Ervěnice se v červnu 2018 nacházelo přibližně 1500 osob žijících v sociálním vyloučení nebo sociálním vyloučením ohrožených⁴. Pro lokalitu Nové Ervěnice je charakteristická vysoká míra migrace, přičemž migrační pohyby ovlivňuje řada vnějších a vnitřních faktorů. Vnějšími faktory je ztížený přístup ke standardnímu nájemnímu bydlení daný neochotou pronajímatelů pronajímat byty Romům a dalším sociálně slabým skupinám. K vnitřním faktorům migrace patří především neschopnost platit nájemné. Dalšími důvody stěhování bývají neshody se sousedy, špatná komunikace s majitelem bytu, jednorázové zavedení poplatku či zvýšení služeb. Lidé se v Nových Ervěnicích se stěhují v rámci sídliště, města, ale i mimo něj, nejčastěji v trajektorii Jirkov – Chomutov, případně dál do Loun. Migrace má zásadní dopad na vzdělávání, neboť častý pohyb žáků neumožňuje školám na migrující žáky dlouhodobě působit, zároveň časté střídání dětí ovlivňuje celkové klima třídy a školy.

Sídliště Vinařice II: lokalita s vyšším podílem bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů

Situace jednotlivých domů závisí na majetkové struktuře bytových jednotek. V domech, kde významnou část vlastníků bytových jednotek tvoří majitelé, kteří v domě nežijí, ale pronajímají ho sociálně slabým, dochází mnohem častěji k problémům. V těchto domech se zpravidla zhoršily sousedské vztahy a vzrostlo napětí, přičemž konflikty bývají častější v letních měsících, kdy jsou využívána veřejná prostranství v okolí domů.

Podle vstupní analýzy pro oblast vzdělávání (ASZ, 2018) lze za sociálně vyloučenou lokalitu považovat také přilehlé sídliště Na Borku.

1.6. Komunikační a osvětové aktivity

⁴ Kvalifikovaný odhad výzkumného týmu ASZ

Nedostatečná poučenost veřejnosti ve věcech vzdělávání byla v pracovní skupině identifikována jako jedna z příčin jádrového problémů (viz níže). Ředitelé a učitelé se na jedné straně setkávají s rodiči, kteří o vzdělávání svých dětí nejeví zájem, neboť mu nepřikládají žádný význam. Na druhé straně učitelé nezřídka narážejí na nedůvěru angažovaných rodičů, kteří jako laici nerozumí novým metodám a didaktickým přístupům a mají z nich obavy. Ředitelé nezřídka narážejí také na obavy učitelů ze změn a na nízkou míru jejich angažovanosti.

K získání spolupráce rodičů, k odstranění obav učitelů a k vybudování důvěry veřejnosti je proto nutné vést promyšlenou a systematickou komunikační kampaň o významu vzdělávání, nových trendech reagujících na současnou proměnu společnosti a také o všem pozitivním, co město jako zřizovatel pro školy dělá.

Komunikace a osvětové aktivity by se pak neměly redukovat na pouhé předávání informací, ale měly by otevřeně vysvětlovat smysl a význam změn a v neposlední řadě naslouchat obavám a výhradám a patřičně na ně reagovat.

Jako součást strategického cíle 4 v rámci aktivity 4. 3. 1. vytvoří Pracovní skupina pro vzdělávání komunikační plán. Komunikace s veřejností se bude realizovat prostřednictvím těchto komunikačních prostředků: radniční časopis, webové stránky města, webové stránky škol, veřejná setkání, pravidelná setkání ředitelů škol se zástupci města a neziskových organizací, informační materiály pro rodiče, rodičovské schůzky, individuální konzultace s rodiči atd.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1. Charakteristika místní vzdělávací sítě

V Jirkově se nacházejí tato školská zařízení zřízená městem:

- Mateřská škola, Smetanovy sady 1558
- Základní škola Jirkov, Budovatelů 1563
- Základní škola Jirkov, Studentská 1427
- Základní škola Jirkov, Nerudova 1151
- Městské gymnázium a Základní škola, Krušnohorská 1675
- Dům dětí a mládeže Paraplíčko
- Základní umělecká škola

V Jirkově se dále nachází:

- Základní a mateřská škola Nelumbo Education, o. p. s., jejímž zřizovatelem je stejnojmenná obecně prospěšná společnost.
- Detašované pracoviště Střední školy technické, gastronomické a automobilní, Chomutov, jejímž zřizovatelem je Ústecký kraj.

Tab. 1: Celková kapacita škol zřízených městem:

Škola	Kapacita	Počet dětí/žáků
Mateřské školy	728	636
Základní školy	2 770	1 925
Gymnázium	125	59

Tab. 2: Počet sociálně znevýhodněných žáků

Škola	Počet dětí/žáků	Socioekonomicky znevýhodněné děti/žáci	
		Počet	Podíl
MŠ	636	191	30%
ZŠ Budovatelů	432	120	28%
ZŠ Studentská	509	132	26%
ZŠ Nerudova	400	200	50%
ZŠ Krušnohorská	621	311	50%
Městské gymnázium	59	9	15%

2.1.1. Předškolní vzdělávání

V Jirkově se nacházejí dvě mateřské školy: Mateřská škola Jirkov zřízená městem, která provozuje svoji činnost na deseti oddělených pracovištích, a soukromá mateřská škola Nelumbo Education, o. p. s.

Mateřská škola Jirkov

Mateřská škola Jirkov vznikla 1. 1. 2003 sloučením deseti mateřských škol (osmi jirkovských mateřských škol, mateřské školy Červený Hrádek a mateřské školy Otvice). Mateřská škola Jirkov má v současné době tato pracoviště:

- Mateřská škola „Mašinka“, Na Borku 1644, Jirkov
- Mateřská škola „Srdíčko“, Bezručova 752, Jirkov
- Mateřská škola „Klubíčko“, Nerudova 1038, Jirkov

- Mateřská škola „Čtyřka“, J.K. Tyla 1121, Jirkov
- Mateřská škola „Čtyřlístek“, Studentská1318, Jirkov
- Mateřská škola „Kaštánek“, Smetanovy sady 1558, Jirkov
- Mateřská škola „Pohádka“, Školní 1726, Jirkov
- Mateřská škola „Hrádek“, Školní 11, Červený Hrádek
- Mateřská škola „U berušek“, Obecní 17, Otvice
- Mateřská škola „Pošťáček“, Vrskmaň 63

Celková kapacita mateřské školy je 728 míst. Jednotlivá pracoviště jsou samostatná v tom smyslu, že si vytvářejí vlastní školní vzdělávací program. Pracoviště řídí vedoucí učitelka.

Kapacita mateřské školy bývala v minulosti plně využita. V posledních třech letech dochází k poklesu počtu dětí, takže škola může přijmout všechny přihlášené děti a z kapacitních důvodů nikoho neodmítá. Pokud mateřská škola odmítne dítě přijmout, je to z důvodu nezralosti dítěte. Za poslední tři roky však mateřská škola žádné přihlášené dítě z tohoto důvodu neodmítla.

Vedení města i mateřské školy se do budoucna obávají dalšího poklesu dětí.

Hlavním kritériem při volbě mateřské školy je pro rodiče dostupnost školy ve vztahu k bydlišti. Významná část obyvatel ze sociálně vyloučených lokalit mateřskou školu nevyužívá, dokud to není povinné.⁵

K zápisu k povinné předškolní docházce na školní rok 2018/2019 se z celkového počtu 182 dětí, na které se tato povinnost vztahovala, nedostavilo 32 dětí. Po výzvách města se tento počet snížil na 18 dětí.

Děti ze sociálně vyloučeného prostředí

Pro děti ze sociálně vyloučených lokalit jsou spádové školy MŠ Čtyřka, MŠ Klubíčko, MŠ Mašinka a MŠ Pohádka. Dle kvalifikovaného odhadu vedení je zastoupení dětí ze sociálně vyloučeného prostředí následující: MŠ Čtyřka asi 15%, MŠ Mašinka asi 10% dětí, MŠ Pohádka asi 11 až 16% dětí a MŠ Klubíčko nebylo zjištěno. Všechny vedoucí uvedených školek se zdráhaly jakékoliv odhady uvádět, a pokud to udělaly, pak se značnými výhradami. Poukazovaly především na skutečnost, že kategorie sociálního vyloučení je pro ně vágní, těžko uchopitelné a nemají jak zjistit, zda do ni konkrétní dítě spadá, neboť neshromažďují informace o rodičích ani o rodinném zázemí dítěte. Za jediné konkrétní vodítko považují opakované problémy s platbami, ty však ve vyšší míře nemají. Všechny shodně uvedly, že se nedomnívají, že by v jejich zařízení byl vyšší počet sociálně vyloučených dětí než v jiných jirkovských mateřských školkách.

Lze tedy shrnout, že rozložení dětí ze sociálně vyloučeného prostředí do mateřských škol je víceméně rovnoměrné a nedochází k výrazně vyšší koncentraci dětí ze sociálně vyloučeného prostředí v některých zařízeních. Skutečnost, že podíl dětí ze sociálně vyloučeného prostředí je v mateřské škole nižší než na školách základních, koresponduje se skutečností, že významná část předškoláků ze sociálně vyloučeného prostředí mateřské školy navštěvuje až v povinném předškolním roce.

Ve výkazu pro MŠMT mateřská škola v kategorii Z „jiné životní podmínky“, kam lze řadit děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, nevykazuje ke dni 30. 9. 2018 žádné děti.

Děti se speciálně vzdělávacími potřebami

Mateřská škola má tři třídy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona, a to v MŠ Čtyřka a v MŠ Srdíčko.

MŠ Čtyřka má pět tříd běžných a dvě třídy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona. Do speciálních tříd chodí celkem 17 dětí, které mají všechny podpůrná opatření třetího stupně. Všechny

⁵ Vstupní analýza v oblasti vzdělávání ve městě Jirkov (ASZ 2018)

děti ve speciální třídě mají závažné vady řeči. Jedna těžce tělesně postižená dívka má podpurné opatření čtvrtého stupně a chodí do běžné třídy.

MŠ Srdíčko má jednu třídu běžnou a jednu třídu zřízenou dle § 16 odst. 9 školského zákona. Do běžné třídy chodí 14 dětí, do speciální třídy 12 dětí. V běžné třídě má jedno dítě podpurné opatření třetího stupně, ve speciální třídě mají dvě děti opatření druhého stupně a deset dětí opatření třetího stupně. Všechny děti ve speciální třídě mají závažné vady řeči. Těžce sluchově postižené dítě je zařazené v běžné třídě.

MŠ Čtyřka eviduje jedno mimořádně nadané dítě.

Tab. 3: MŠ Jirkov (dle výkazu pro MŠMT ke dne 30. 9. 2018)

Pracoviště	Kapacita	Děti celkem	Běžné třídy	Speciální třídy	Děti se SPV
Mašinka	138	108	5	2	18
Srdíčko	26	26	1	1	12
Klubíčko	96	85	4	0	0
Čtyřka	53	53	3	0	1
Čtyřlístek	100	88	4	0	0
Kaštanek	150	130	6	0	0
Pohádka	100	88	4	0	0
Hrádek	20	20	1	0	0
U berušek	25	18	1	0	0
Pošťáček	20	20	1	0	0
Celkem	728	636	33	3	31

Děti cizinci

Tab. 4: Děti cizinci ke dni 30. 9. 2017

Státní příslušnost	Počet dětí v MŠ
Slovenská	1
Vietnamská	15
Ukrajinská	2
Rumunská	1
Mongolská	1
CELKEM	20

Podíl dětí cizinců v mateřské škole činí 3 % všech dětí a nepředstavuje v mateřské škole problém.

Personální zajištění školy

V mateřské škole působí od září 2018 dva asistenti pedagoga, a to ve třídách, kde se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. V mateřské škole jsou dále dvě chůvy financované z tzv. šablon⁶. Mateřská škola nevyužívá asistenty pro děti se sociálním znevýhodněním.

Vedení mateřská školy vnímá, že vzdělávání dětí v heterogenním kolektivu klade na učitele stále větší nároky, přičemž zároveň klesá úroveň kompetencí dětí při nástupu do mateřské školy. Řešení této situace mateřská škola spatřuje v personálním posílení školy. Dále by mateřská škola uvítala vybavení školy novými didaktickými pomůckami.⁷

⁶ Zjednodušená výzva Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání určená školám.

⁷ Vstupní analýza v oblasti vzdělávání ve městě Jirkov (ASZ 2018)

2.1.2. Základní vzdělávání

V Jirkově působí čtyři základní školy zřízené městem Jirkov.

- Základní škola Jirkov, Budovatelů 1563 (www.1zsjirkov.cz)
- Základní škola Jirkov, Studentská 1427 (www.2zsjirkov.cz)
- Základní škola Jirkov, Nerudova 1151 (www.3zsjirkov.cz)
- Základní škola Jirkov, Krušnohorská (www.4zsjirkov.cz)

Dále je v Jirkově soukromá základní škola Nelumbo o. p. s.

Děti ze sociálně vyloučených lokalit Březeneč a Ervěnice spadají místně do ZŠ Nerudova, děti z lokality Vinařice II a Na Borku do ZŠ Krušnohorská. V těchto školách se proto kumulují žáci ze sociálně vyloučených rodin. Tyto školy mají zřízeny speciální třídy.

Základní škola Budovatelů, 1. ZŠ

Kapacita školy	570
Počet žáků	432
Přípravná třída	ANO (15 žáků)
Počet prvňáků ze spádové oblasti	48
Počet prvňáků mimo spádovou oblast	8

Základní škola Budovatelů má 17 tříd a jednu třídu přípravnou. Třídy se naplňují do maximálního počtu třiceti žáků, ve školním roce 2017/2018 bylo na prvním stupni ve třídě v průměru 27 žáků, na druhém stupni 25 žáků. Kapacita školy je nenaplněná, takže škola může přijímat všechny žáky, kteří o to projeví zájem, včetně žáků mimo spádovou oblast. Přechody žáků na jinou školu se dějí výjimečně, přičemž nejčastějším důvodem bývá stěhování rodiny. Do speciálního vzdělávání nepřešel za poslední dva roky žádný žák.

Dle kvalifikovaného odhadu vedení navštěvuje školu asi 120 dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, což činí 28% všech žáků.

Škola nabízí žákům zdarma doučování. V posledním roce však došlo ke snížení počtu hodin. Důvodem byla vytíženost pedagogů a malý zájem žáků.

Škola nabízí žákům volnočasové kroužky.

Škola je zapojena do projektu „Obědy pro děti“ a v rámci tohoto projektu podpořila ve školním roce 2017/2018 celkem 20 dětí.

Škola není bezbariérová.

Personální zajištění školy

Ve škole působí 6 asistentů pedagoga, kteří mají dohromady úvazek 4,0, a jeden speciální pedagog s úvazkem 0,5. Jejich činnost vnímá škola pozitivně. V budoucnu by se vedení školy chtělo zaměřit na vzdělávání pedagogů v oblasti spolupráce učitele s asistentem, s cílem zefektivnit jejich vztah a pozitivně rozvíjet jejich fungování ve třídě. Jako nevýhodu vnímá vedení školy skutečnost, že musí speciálního pedagoga platit z dotací, což je spojeno s nejistotou a dodatečnou administrativou. V současné době řeší vedení školy problém, z jakých prostředků speciálního pedagoga bude financovat v následujících letech.

Škola má školské poradenské pracoviště ve složení výchovný poradce, školní metodik prevence a školní speciální pedagog.

Tab. 5: ZŠ Budovatelů: personální zajištění dle výroční zprávy za školní rok 2017/2018

	Počet	Úvazek
Učitelé	25	24, 5
Asistenti pedagoga	6	4
Speciální pedagog	1	0,5
Psycholog	0	0

Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2018/2019 je ve škole vzděláváno celkem 45 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z toho 15 žáků má první stupeň podpůrných opatření, 23 žáků druhý stupeň a 7 žáků třetí stupeň. Celkem 3 žáci jsou vedeni v kategorii Z „jiné životní podmínky“, kam lze řadit žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí (viz tabulka níže).

Tab. 6: ZŠ Budovatelů: žáci podle převažujícího stupně podpůrných opatření ke stavu k 30. 9. 2018

Zdravotní postižení (§ 16 odst. 9 ŠZ)	45
S jiným zdravotním znevýhodněním	27
Kulturní odlišnost	8
Jiné životní podmínky	3
Kulturní odlišnost v souběhu s jinými životními podmínkami	3
Nadaní žáci	0
Mimořádně nadaní žáci	0

Předčasné odchody a záškoláctví

Ve školním roce 2017/2018 odešlo předčasně ze základní školy 6 žáků. Dle vyjádření vedení škola povoluje žákům absolvování desátého roku studia pro dokončení základního vzdělání⁸.

Škola nemá závažnější problémy se záškoláctvím. Ve školním roce 2017/2018 měli žáci v prvním pololetí celkem 14 neomluvených hodin a ve druhém pololetí 501 hodin. Toto číslo však bylo dané tím, že žákyně vietnamské národnosti se přestěhovala, aniž by ji rodiče odhlásili, tudíž u ní škola evidovala 443 neomluvených hodin.

Přechody na střední školu

Dle výroční zprávy za rok 2017/2018 odešlo ze sedmého ročníku celkem 5 žáků na gymnázium. Z devátého ročníku přešlo 5 žáků na gymnázia, 19 žáků na střední odborné školy s maturitou a 8 žáků na tříleté učební obory.

Základní škola Studentská, 2. ZŠ

Kapacita	540
Počet žáků	509
Přípravná třída	NE
Počet prvňáků ze spádové oblasti	42
Počet prvňáků mimo spádovou oblast	32

Základní škola Studentská má nejmenší spádový obvod. Mezi místními je považována za „lepší“ školu, o kterou mají rodiče zájem. Z kapacitních důvodů musí škola někdy odmítat děti, které nepatří do jejího spádového obvodu. Škola má 19 běžných tříd, přípravnou třídu nemá. Ve školním roce 2017/2018 bylo na prvním stupni ve třídě v průměru 28 žáků, na druhém stupni 25 žáků. K přestupům žáků na jinou školu nedochází ve významné míře, důvodem bývá nejčastěji stěhování mimo Jirkov. Za školní rok 2017/2018 přešli na jinou školu čtyři žáci. Dva žáci odešli do Anglie, později

⁸ Údaje pocházejí ze Vstupní analýzy v oblasti vzdělávání ve městě Jirkov (ASZ 2018)

se vrátili a následně opět odešli do Německa. Tento způsob migrace není dle vyjádření vedení školy ojedinělý. Vedení školy vnímá tuto situaci jako zatěžující v tom smyslu, že pokud se žák odstěhuje do zahraničí, zůstává nadále ve škole zapsaný jaké její kmenový žák, jehož vzdělávání musí škola sledovat, což je bez spolupráce rodičů velmi složité.

V školním roce 2017/2018 přešli tři žáci do speciálního vzdělávání.

Dle kvalifikovaného odhadu vedení školy navštěvuje školu 132 sociálně znevýhodněných žáků, což činí 26 % všech žáků školy.

Škola nabízí žákům doučování a volnočasové kroužky.

Škola není bezbariérová.

Personální zajištění školy

Ve škole nepůsobí asistenti pedagoga ani speciální pedagog. V minulosti měla škola psycholožku, která po skončení projektu odešla na mateřskou dovolenou. Tato pozice se dle školy osvědčila a ve škole chybí, stejně jako pozice speciálního pedagoga⁹. Naproti tomu asistenty pedagoga považuje vedení školy za nepotřebné. Škola má poradenské pracoviště ve složení metodik prevence a dva výchovní poradci, z nichž jeden má na starosti kariérové poradenství a druhý je poradcem pro inkluzi.

Tab. 7: ZŠ Studentská: personální zajištění dle výroční zprávy za školní rok 2017/2018

	Počet	Úvazek
Učitelé	28	26, 6
Asistenti pedagoga	0	0
Speciální pedagog	0	0
Psycholog	0	0

Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2018/2019 se ve škole vzděláváno celkem 38 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z toho 9 žáků má první stupeň podpurných opatření, 23 žáků druhý stupeň a 6 žáků třetí stupeň. Celkem 2 žáci jsou vedeni v kategorii Z „jiné životní podmínky“, kam lze řadit žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí (viz tabulka níže).

Tab. 8: ZŠ Studentská: žáci podle převažujícího stupně podpurných opatření ke stavu k 30. 9. 2018

Zdravotní postižení (§ 16 odst. 9 ŠZ)	31
S jiným zdravotním znevýhodněním	9
Kulturní odlišnost	0
Jiné životní podmínky	2
Kulturní odlišnost v souběhu s jinými životními podmínkami	0
Nadaní žáci	0
Mimořádně nadaní žáci	0

Předčasné odchody a záškoláctví

Ve školním roce 2017/2018 předčasně neukončil školu žádný žák.

Ve školním roce 2017/2018 bylo v prvním pololetí evidováno celkem 80 neomluvených hodin, ve druhém pololetí 67 neomluvených hodin. Dle vyjádření vedení školy se vyšší počet zameškaných hodin zpravidla týká žáků, kteří se přistěhují a záhy odstěhují.

Přechody na střední školu

Dle výroční zprávy za rok 2017/2018 podali všichni žáci končící základní školu přihlášku na střední školu. Ze sedmého ročníku odešli celkem tři žáci na gymnázium. Z 9. ročníku přešlo

⁹ Údaje pocházejí ze Vstupní analýzy v oblasti vzdělávání ve městě Jirkově (ASZ 2018)

11 žáků na gymnázia, 13 žáků na střední školu s výučním listem, 21 žáků na střední školu s maturitou bez vyučení a 5 žáků na střední školu s odborným výcvikem a maturitou.

Základní škola Nerudova, 3. ZŠ

Kapacita	660
Počet žáků	400
Přípravná třída	NE
Počet prvňáků ze spádové oblasti	43
Počet prvňáků mimo spádovou oblast	6

Základní škola Nerudova má nejstarší budovu základní školy v Jirkově. Škola se nachází v blízkosti sociálně vyloučených lokalit Ervěnice a bytový dům Březanec č. p. 255. Protože do spádové oblasti školy patří sociálně vyloučené lokality, označuje veřejnost školu jako „cigánskou“. Aby škola zabránila odlivu dětí ze spádové oblasti do jiných škol, organizuje dny otevřených dveří pro rodiče a zve děti z mateřských škol na návštěvy. Ze stejného důvodu byla zřízena přípravná třída, která se ale pro školní rok 2018/2019 nenaplnila, takže v tomto školním roce nebyla otevřena. Škola se dále snaží budovat image školy zaměřené na děti s podpůrnými opatřeními a materiálně i personálně školu v tomto směru posiluje. V tomto trendu byla podpořena také Českou školní inspekcí.

Školu navštěvují takřka výhradně žáci ze spádového obvodu, s výjimkou speciálních tříd, které navštěvují i žáci z jiných spádových oblastí.

Škola má 20 tříd, z toho 3 třídy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona. V běžných třídách je na prvním stupni v průměru 19 žáků, na druhém 22 žáků.

Škola je nadměrně zatížena vysokou fluktuací dětí ve třídách, která souvisí s častým stěhováním lidí v této lokalitě. Za měsíc do školy přijde více než pět nových žáků a více než pět stávajících žáků odejde. Škola vnímá jako problém sledování plnění školní docházky u žáků v zahraničí podle § 38 odst. 1 písm. a) zákona školského zákona. Kromě toho, že škola nedokáže doložit, jak žáci plnili povinnou školní docházku v zahraničí, po jejich návratu těžko rozhoduje, do jakého ročníku žáky zařadit, neboť jejich vědomosti z řady předmětů neodpovídají požadavkům ročníku, kam žák dle věku spadá. Žáci samotní těžko zvládají nejen učivo, ale často jim dělá problém i pravidelně docházet do školy.

Dle kvalifikovaného odhadu vedení školy navštěvuje školu 200 sociálně znevýhodněných žáků, což činí 50 % všech žáků školy.

Škola organizuje zájmové kroužky a doučování.

Škola má kvalitní zázemí: hřiště, školní zahradu, dřevodílňu a kovodílňu. Škola není bezbariérová.

Personální zajištění školy

Ve školním roce 2017/2018 měla škola dle výroční zprávy 6 asistentů pedagoga s úvazkem v přepočtu 4,0. Během roku škola přibrala dalšího asistenta pedagoga. Ve školním roce 2018/2019 se dle vyjádření ředitele školy podařilo tento počet navýšit na 11 asistentů pedagoga s úvazkem v přepočtu 8,7. Asistenti jsou vnímáni jako běžná součást školy. Škola má také speciálního pedagoga a psycholožku, která mimo jiné metodicky vede asistenty pedagoga. V případě potřeby škola sdílí služby své psycholožky se školami, které psycholožku nemají.

Škola má školní poradenské pracoviště, které tvoří psycholožka, školní speciální pedagog, školní metodik prevence, a výchovný poradce.

Tab. 9: ZŠ Nerudova: personální zajištění dle výroční zprávy za školní rok 2017/2018

	Počet	Úvazek
Učitelé	26	26
Asistenti pedagoga	6	4
Speciální pedagog	1	1
Psycholog	1	1

Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2018/2019 je ve škole vzděláváno celkem 68 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 40 žáků v běžných třídách a 28 žáků ve třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona. Rozdělení žáků dle podpůrných opatření je uvedeno v tabulce níže. Celkem 8 žáků je vedeno v kategorii Z „jiné životní podmínky“, kam lze řadit žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí (viz tabulka níže).

Tab. 10: ZŠ Nerudova: žáci podle převažujícího stupně podpůrných opatření ke stavu k 30. 9. 2018

Zdravotní postižení (§ 16 odst. 9 ŠZ)	59
S jiným zdravotním znevýhodněním	19
Kulturní odlišnost	2
Jiné životní podmínky	8
Kulturní odlišnost v souběhu s jinými životními podmínkami	2
Nadaní žáci	0
Mimořádně nadaní žáci	0

Tab. 11: ZŠ Nerudova: žáci podle převažujícího stupně podpůrných opatření ke stavu k 30. 9. 2018

Podpůrné opatření	Běžné třídy	Speciální třídy
1. stupeň	5	0
2. stupeň	23	1
3. stupeň	12	26
4. stupeň	0	1
5. stupeň	0	0
Celkem	40	28

Třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Škola má tři třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, kam chodí celkem 33 dětí z prvního až čtvrtého ročníku. Děti jsou do tříd zařazeny podle věku, přitom počty dětí ve třídách jsou následující: I. třída 11 dětí, II. třída 12 dětí, III. třída 10 dětí (z toho 3 třetáci a 7 čtvrtáky). Do těchto tříd jsou na doporučení školského poradenského zařízení zařazeny děti se závažnými poruchami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, sluchovým postižením, lehkým mentálním postižením, autismem i se souběžným postihem více vadami. V těchto třídách převažuje třetí stupeň podpůrných opatření (viz tabulka níže).

Tyto třídy jsou pouze na prvním stupni. Na druhém stupni jsou žáci zařazováni do běžných tříd a dále se s nimi pracuje v rámci předmětu „speciální pedagogická péče“ zaměřeného na nápravu logopedických obtíží, řečové výchovy a specifických poruch učení.

Předčasné odchody a záškoláctví

Ve školním roce 2017/2018 předčasně ukončilo základní školu celkem 10 žáků.

Škola se potýká se záškoláctvím. Ve školním roce 2017/2018 bylo evidováno v prvním pololetí celkem 754 neomluvených hodin, ve druhém pololetí 1112. Každoročně se na škole vyskytne alespoň jeden žák, který má více než 200 neomluvených hodin.

Přechody na střední školu

Dle výroční zprávy za rok 2017/2018 odešel jeden žák ze sedmého ročníku na gymnázium. Z devátého ročníku přešli 3 žáci na gymnázia, 14 žáků na jiné střední školy s maturitou, 12 žáků na střední odborná učiliště s maturitou, 21 žáků na učební obory ukončené závěrečnou zkouškou.

Základní škola Krušnohorská, 4. ZŠ

Kapacita	1000
Počet žáků	621
Přípravná třída	ANO (11 žáků)
Počet prvňáků ze spádové oblasti	49
Počet prvňáků mimo spádovou oblast	26

V základní škole Krušnohorská je 21 běžných tříd, z nichž některé mají rozšířenou výuku tělesné výchovy (sportovní třídy). Ve škole je také 13 tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Kapacita školy je využita přibližně na 70%.

Škola se nachází v blízkosti sociálně vyloučených oblastí a stejně jako Základní škola Nerudova nese mezi veřejností nálepku „cigánská“, přestože podíl romských žáků je zde výrazně nižší (oproti Základní škole Nerudova, kde je odhadem 50% romských žáků, činí na Základní škole Krušnohorská tento podíl asi 20%). V roce 2010 byla škola spojena se speciální školou, což ještě přispělo ke zhoršení její pověsti. Dalším významným faktorem je skutečnost, že se v blízkosti školy nachází Základní škola Studentská považovaná za „lepší“ školu. Toto jsou důvody, proč musí Základní škola Krušnohorská dlouhodobě čelit odlivu dětí. Dle vyjádření ředitele ve škole ročně ubude cca 30 žáků. Škola se proto snaží profilovat jako sportovní, podporovat sportovce, kteří pak reprezentují školu ve sportovních disciplínách. Ke zlepšení image školy mělo také přispět spojení s gymnáziem, které koupilo město Jirkov v roce 2014 od soukromého zřizovatele.

Přestupy žáků na jiné školy jsou běžné. Také Základní škola Krušnohorská se potýká s fluktuací žáků, kdy každý měsíc přijde a odejde více než pět žáků. Příčinou je stěhování rodin.

Dle kvalifikovaného odhadu vedení navštěvuje školu asi 50 % žáků pocházejících ze sociálně vyloučeného prostředí.

Škola považuje za závažný problém narůstající poruchy řeči. Děti přicházejí do školy s málo rozvinutými kompetencemi, což je u části dáno zejména tím, že nenavštěvují předškolní zařízení.

Ve škole je Školní klub, který organizuje zájmové kroužky.

Škola zajišťuje doučování.

Škola není plně bezbariérová.

Personální zajištění školy

Ve škole působí asistenti pedagoga a speciální pedagogové. Možnost pracovat s asistenty pedagoga hodnotí škola pozitivně, nicméně spatřuje nevyužitý potenciál ve způsobu jejich spolupráce s pedagogem. Na škole působí dva výchovní poradci. Jeden pro prevenci patologických jevů, druhý jako karierní poradce. Škola nemá vlastního psychologa.

Tab. 12: ZŠ Krušnohorská: personální zajištění dle výroční zprávy za školní rok 2017/2018

	Počet	Úvazek
Učitelé	49	49
Asistenti pedagoga	8	5, 75
Speciální pedagog	2	1
Psycholog	0	0

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2018/2019 je ve škole vzděláváno celkem 120 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 36 žáků v běžných třídách a 84 žáků ve třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona. Rozdělení žáků dle podpůrných opatření je uvedeno v tabulce níže. Celkem

11 žáků je vedeno v kategorii Z „jiné životní podmínky“, kam lze řadit žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí (viz tabulka níže).

Tab. 13 ZŠ Krušnohorská: žáci podle převažujícího stupně podpůrných opatření ke stavu k 30. 9. 2018

Zdravotní postižení (§ 16 odst. 9 ŠZ)	114
S jiným zdravotním znevýhodněním	30
Kulturní odlišnost	4
Jiné životní podmínky	11
Kulturní odlišnost v souběhu s jinými životními podmínkami	0
Nadaní žáci	0
Mimořádně nadaní žáci	0

Tab. 14: ZŠ Krušnohorská: žáci podle převažujícího stupně podpůrných opatření ke stavu k 30. 9. 2018

Podpůrné opatření	Běžné třídy	Speciální třídy
1. stupeň	2	0
2. stupeň	30	9
3. stupeň	4	73
4. stupeň	0	2
5. stupeň	0	0
Celkem	36	84

Třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Škola má devět tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, kam chodí celkem 88 dětí ze všech devíti ročníků. Děti jsou do tříd zařazeny podle věku, přitom počty dětí ve třídách jsou následující: I. třída 8 dětí, II. třída 11 dětí, III. třída 13 dětí, IV. třída 9 dětí, V. třída 9 dětí, VI. třída 9 dětí, VII. třída 9 dětí, VIII. třída 7 dětí, IX. třída 13 dětí. Do těchto tříd jsou na základě doporučení školského poradenského zařízení zařazovány děti se závažnými poruchami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, případně se souběžným postihem více vadami.

Škola má dále zřízeny čtyři třídy pro děti s lehkým mentálním a tělesným postižením (dále jen třídy s „LMP“), kde sdružuje žáky dvou a více ročníků, přičemž v jedné třídě jsou spojeny II., III. a IV. ročník (celkem 5 dětí), ve druhé je spojen V. a VI. ročník (celkem 8 dětí), třetí třídu tvoří samostatný VII. ročník (6 dětí) a v poslední třídě je spojený VIII. a IX. ročník (celkem 7 dětí).

Podle kvalifikovaného odhadu vedení školy činí podíl dětí ze sociálně vyloučeného prostředí ve třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona asi 75-80%. V těchto třídách převažuje třetí stupeň podpůrných opatření (viz tabulka níže).

Dle vyjádření ředitele školy chodí do tříd zřízených pro děti s lehkým mentálním a tělesným postižením děti z celého Jirkova. Rodiče žáků se často domnívají, že pro dítě je prostředí těchto tříd bezpečnější a komfortnější. Ve třídě je menší počet žáků, což zajišťuje dětem nadstandartní péči, a všichni žáci jsou na srovnatelné intelektové úrovni, díky čemu snáze zažívají úspěch. Z těchto důvodů někteří rodiče preferují zařazení svého dítěte do speciální třídy, a to i navzdory opačnému názoru školského poradenského zařízení. V takových případech nemůže ředitel vůli rodičů vyhovět, nicméně to vnímá jako složitou situaci, neboť jeho rozhodnutí jde proti vůli zákonných zástupců.

Předčasné odchody a záškoláctví

Ve školním roce 2017/2018 předčasně ukončilo základní školu celkem 7 žáků.

Škola se potýká se záškoláctvím. Ve školním roce 2017/2018 bylo evidováno v prvním pololetí celkem 958 neomluvených hodin, ve druhém pololetí 1787.

Přechody na střední školu

Dle vyjádření vedení škola neviduje, kam žáci po dokončení základní školy nastupují k dalšímu vzdělávání. Tyto informace nejsou uvedeny ani ve výroční zprávě školy.

Souhrnné srovnávací tabulky základních škol

Tab. 15: Počet neomluvených hodin (dle výroční zprávy 2017/2018)

	1. pololetí	2. pololetí	Celkem
Budovatelů	14	501	515
Studentská	80	67	147
Nerudova	754	1112	1866
Krušnohorská	958	1787	2745
Celkem	1806	3467	5274

Školy Nerudova a Krušnohorská, do jejichž spádového obvodu patří sociálně vyloučené lokality, se potýkají se záškoláctvím v mnohem větší míře než školy Budovatelů a Studentská. V ZŠ Budovatelů narostl ve druhém pololetí počet neomluvených hodin díky tomu, že rodiče jedné žákyně se odstěhovali, aniž by dceru ze školy odhlásili. Tím narostl počet neomluvených hodin o 443. Odečteme-li toto číslo z počtu 501, získáme číslo 58 neomluvených hodin na druhé pololetí, čímž se škola stane školou s nejmenším počtem neomluvených hodin.

Ve školách, které se potýkají se záškoláctvím, je zajímavý nárůst neomluvených hodin ve druhém pololetí. Ve škole Nerudova narostl počet neomluvených hodin o 358 hodin, ve škole Krušnohorská o 829 hodin.

Tab. 16: Předčasné odchody ze vzdělání (dle výkazů ke dni 30. 9. 2018)

	ze 7. třídy	z 8. třídy	Celkem
Budovatelů	1	5	6
Studentská	0	0	0
Nerudova	2	8	10
Krušnohorská	2	5	7
Celkem	5	18	23

Z celkového počtu 178 žáků, kteří ve školním roce 2017/2018 ukončili základní školu, odešlo ze vzdělání předčasně 23 žáků, což činí podíl 12, 9%. Předčasně ukončili vzdělání žáci ze tří základních škol ve městě (z celkového počtu čtyři). Nicméně i v ZŠ Studentská docházelo v minulosti k předčasným odchodům. Lze tedy konstatovat, že problém předčasných odchodů ze vzdělávání se týká všech jirkovských základních škol.

Tab. 17: Žáci cizinci základních školách (dle výkazů ke dni 30. 9. 2017)

	Budovatelů	Studentská	Nerudova	Krušnohorská	Celkem
Slováci	1	2	8	7	18
Vietnamci	2	1	-	3	6
Ukrajinci	-	5	1	3	9
Rumuni	-	1	-	1	2
Celkem	3	9	9	14	35

Z celkového počtu 1962 žáků představují cizinci podíl 1,7 % a jsou v Jirkově rozprostřeni do základních škol víceméně rovnoměrně.

Tab. 18: Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami (dle výkazů ke dni 30. 9. 2018)

	Budovatelů	Studentská	Nerudova	Krušnohorská	Celkem
Zdravotní postižení (§ 16 odst. 9 ŠZ)	45	31	59	114	249
Jiné zdravotní znevýhodnění	27	9	19	30	85
K: Kulturní odlišnost	8	0	2	4	14
Z: Jiné životní podmínky	3	2	8	11	24
V: Souběh K + Z	3	0	2	0	5
Nadaní žáci	0	0	0	0	0
Z toho mimořádně nadaní	0	0	0	0	0
Žáci s SVP celkem	45	38	68	120	271

Počet žáků ve školách, kam docházejí žáci ze sociálně vyloučeného prostředí, je vyšší. Ve ZŠ Nerudova činí podíl žáků se speciálně vzdělávacími potřebami 17% z celkového počtu žáků a v ZŠ Krušnohorská 19, 3% z celkového počtu žáků, zatímco v ZŠ Budovatelů je podíl žáků se speciálně vzdělávacími potřebami 10, 4% a v ZŠ Studentská jen 7, 75% z celkového počtu žáků.

Dále lze konstatovat, že počet žáků vykazovaných v kategorii Z „jiné životní podmínky“ je výrazně nižší, než odpovídá počtu sociálně vyloučených žáků dle kvalifikovaného odhadu vedení škol. Zatímco dle kvalifikovaného odhadu vedení se počet sociálně vyloučených žáků pohybuje v jednotlivých školách v rozmezí od 26% d 50%, bylo v kategorii Z skutečně vykázáno jen 24 žáků a v kategorii V jen 5 žáků.

Za povšimnutí stojí také skutečnost, že žádné dítě nebylo diagnostikováno jako mimořádně nadané ani nadané.

2.1.3. Střední vzdělávání

V Jirkově působí dvě střední školy: Městské Gymnázium a Střední škola technická, gastronomická a automobilní v Chomutově (dále také jako „TGA“), detašované pracoviště Jirkov.

Městské Gymnázium

Kapacita	125
Počet žáků	59
Počet žáků se SVP	neurčeno
Počet speciálních pedagogů	0
Počet asistentů pedagoga	0
Počet psychologů	0

Městské Gymnázium je organizováno při ZŠ Krušnohorská a je čtyřleté. Kapacita 125 žáků není v současné době naplněna. Dříve škola nabízela také dálkovou formu studia, pro

malý počet zájemců ji však zrušila. Průměrný počet žáků na ročník je dvacet. Gymnázium navštěvují žáci s podpůrnými opatřeními nanejvýš prvního stupně. Dle zástupce školy školu navštěvují i žáci ze sociálně vyloučených lokalit.

Pokud žáci gymnázium dokončí, jsou dle informací školy při přechodu na VŠ úspěšní. Někteří žáci však k maturitní zkoušce nedojdou nebo ji nesloží. Výjimečně studenti ukončí studium z jiných důvodů, než je nedostatečný prospěch.

Střední škola technická, gastronomická a automobilní v Chomutově (dále jen „TGA“), detašované pracoviště Jirkov

Počet žáků	132
Počet žáků se SVP	80
Počet speciálních pedagogů	0
Počet asistentů pedagoga	10
Počet psychologů	0

SŠ TGA má celkem čtyři střediska, jejichž celková kapacita činí v součtu 3508 žáků. V současné době se kapacita školy pohybuje mezi 1300 až 1400 žáky.

Detašované pracoviště Jirkov vzdělává především žáky s lehkou mentální poruchou, případně žáky s lehkou mentální poruchou v kombinaci s jiným druhem postižením. Na škole však pracují i se žáky se středně těžkým mentálním postižením. Pro tyto žáky jsou zřízeny třídy dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Některé obory jsou otevřeny pro žáky bez postižení.

Na detašovaném pracovišti v Jirkově se v době výzkumu realizovaném Agenturou pro sociální začleňování¹⁰ vzdělávalo celkem 132 žáků. Dle kvalifikovaného odhadu vedení školy tvoří žáci ze sociálně vyloučeného prostředí asi jednu třetinu všech žáků. Pouze jeden z těchto žáků má však přiznaná podpůrná opatření z důvodu jiných životních podmínek.

Na škole se v době výzkumu vzdělávalo 80 žáků se speciálně vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření 1. stupně neměl žádný žák, podpůrná opatření 2. stupně měli dva žáci, podpůrná opatření 3. stupně mělo 28 žáků, podpůrná opatření 4. stupně mělo 17 žáků a jeden žák měl podpůrné opatření 5. stupně.

Přibližně polovina učitelů je speciálními pedagogy. Škola má deset asistentů pedagoga a tento počet považuje za dostatečný. Škola má dále metodika prevence a výchovného poradce. Na škole není školní psycholog ani speciálního pedagoga.

Škola nabízí doučování. Organizuje také sportovní klub, kde sportují také žáci s mentálním postižením. Škola dále organizuje kroužky pro žáky a plánuje i spuštění kroužků pro veřejnost.

Problémem je předčasné ukončování studia. Ve školním roce 2017/2018 ukončilo studium celkem 30 žáků, a to 22 v prvním ročníku, 6 ve druhém ročníku a 2 ve třetím ročníku. Příčinu spatřuje vedení školy v nízké motivaci žáků dostudovat, která je přebita vidinou zaměstnání a okamžitého výdělku. Někdy bývá důvodem ukončení studia těhotenství. Nejvíce dochází o odchodům ze studia v prvním ročníku, kdy bývá nejčastější příčinou špatně zvolený obor či náročné dojíždění.

2.1.4. Zájmové vzdělávání

Základní umělecká škola Jirkov

Základní umělecká škola Jirkov má čtyři obory: hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický.

Škola připravuje různé akce a prezentuje se na veřejnosti. Každoročně připravuje vánoční vystoupení v domovech důchodců, účastní se Jirkovského Adventu, taneční obor vystupuje na

¹⁰ Srov. Vstupní analýza v oblasti vzdělávání ve městě Jirkově (ASZ 2018)

plesech spolu s tanečním orchestrem, smíšený pěvecký sbor Ventilky reprezentuje školu na soutěžích a charitativních akcích po celé republice a pořádá sborový festival Písňovar. Hudební a literárně dramatický obor připravuje výchovné koncerty pro mateřské a základní školy a pořádá soutěž Jirkovské klávesy, výtvarný obor pořádá soutěž Jirkovská paleta a také výstavy pro veřejnost. Všechny obory se podílejí na přípravě a organizaci Masopustu a prezentaci svých oborů ke Dni dětí ve městě Jirkově.

Škola spolupracuje s uměleckou školou v německém Oederanu a s německým kulturním střediskem Centro Arte Monte Onore.

2.1.5. Poradenská zařízení

Jirkovské školy spolupracují s těmito poradenskými zařízeními Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje, pracoviště Chomutov a Speciálně pedagogické centrum Měcholupy, pracoviště Chomutov.

Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje – pracoviště Chomutov (dále jen „PPP ÚK, pracoviště Chomutov“)

Speciální pedagog	6
Psycholog	2
Sociální pracovníce	2

PPP ÚK, pracoviště Chomutov pro oblast Jirkova:

- poskytuje psychologické a speciálně pedagogické služby dětem a jejich zákonným zástupcům a školám;
- zajišťuje další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení;
- poskytuje školám poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení.

Speciálně pedagogické centrum Měcholupy, pracoviště Chomutov

Pozice	Počet
Speciální pedagog	3
Psycholog	1
Sociální pracovníce	1

Speciálně pedagogické centrum při Logopedické základní škole Měcholupy (dále jen „SPC Měcholupy“) zahájilo svou činnost 1. 9. 2000 a zajišťuje v Jirkově speciálně pedagogickou, psychologickou a další potřebnou péči klientům se zdravotním postižením, a to ve spolupráci s rodinou a školou.

SPC Měcholupy zajišťuje odbornou péči dětem mimo vlastní školní zařízení (výjezdy, depistáže, docházku na reedukaci, integraci, péči o integrované žáky, odborná vyšetření, konzultace rodičů, odbornou péči o pedagogické pracovníky v oblasti logopedie, psychopedie, surdopedie a psychologie).

Respondenti oslovení v rámci výzkumu Agentury pro sociální začleňování hodnotili SPC Měcholupy i spolupráci s ním kladně. Naproti tomu vůči práci PPP ÚK, pracoviště v Chomutově zaznívaly opakované výtky. Nejčastěji si respondenti stěžovali na dlouhé čekací lhůty a fluktuaci zaměstnanců, včetně časté obměny řídicí pozice. Dále poukazovali na zbytečnou administrativu a v některých případech zpochybňovali také diagnostickou práci poradny.

Často byl v oblasti poradenských služeb zmiňován požadavek zřídit detašované pracoviště přímo v Jirkově, a to buď formou poradenského místa, nebo vytvořením mobilní poradny, která by působila přímo na školách¹¹.

2.1.6. Odbor sociálních věcí a školství

Odbor sociálních věcí a školství města Jirkova (dále jen „odbor“) má sedm zaměstnanců: pět sociálních pracovníků, referentku školství, která je zároveň zástupkyní vedoucího odboru a vedoucí odboru. Agenda škol a vzdělávání připadá na jednoho zaměstnance, konkrétně referentku školství. Prevence a řešení sociálně-patologických jevů dětí jako je záškoláctví či šikana spadá do kompetence sociálních pracovníků. Odbor je v pravidelném kontaktu s řediteli škol a ředitelé vnímají spolupráci s odborem pozitivně.

2.1.7. Mimoškolní a neformální vzdělávání

Volnému času dětí a mládeže se věnuje řada organizací. Děti a mládež ze sociálně vyloučených lokalit využívají nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, dále různé neplacené zájmové aktivity, okrajově i placené kroužky při školách či placené zájmové aktivity ve sportovních klubech.

Dům dětí a mládeže Paraplíčko

Dům dětí a mládeže Paraplíčko (dále jen „Paraplíčko“) je příspěvková organizace města, jejíž náplní činnosti je poskytovat veřejnosti zájmové vzdělávání a možnost aktivně trávit volný čas.

Ke dni 30. 9. 2018 nabízelo Paraplíčko 41 zájmových útvarů (kroužků), do kterých docházelo 66 dětí a 308 žáků. Cena za účast v kroužku se pohybuje kolem 1000 Kč za rok. Škola může dle vnitřních pravidel od poplatku ustoupit, pokud o to rodič a požádá a doloží, že pobírá sociální dávky. Tuto možnost však rodiče nevyužívají. Škola neeviduje žádné děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ředitelka školy nedokázala odhadnout, kolik žáků ze sociálně vyloučeného prostředí do školy dochází. Vzhledem k tomu, že všichni rodiče kroužky platí, nedokáže odhadnout prostředí, že kterého dítě pochází. Romské děti školu navštěvují.

Škola každoročně organizuje tábory a příměstské tábory. Ve školním roce 2017/2018 škola uspořádala 4 pobytové pětidenní tábory pro celkem 176 dětí a dva příměstské tábory pro celkem 30 dětí.

DDM spolupracuje s mateřskými a základními školami.

Jednorázových akcí pořádaných DDM se účastní také děti ze sociálně vyloučené lokality sídliště Vinařice, protože to mají blízko. Zkušenost pracovníků s dětmi z lokalit na pravidelných aktivitách je taková, že pokud přijdou, tak přijdou pouze jednou, dvakrát a poté přestanou chodit. Příčinu vidí v málo podnětném rodinném prostředí, v nízké motivaci ze strany rodičů a v minimálních návycích ohledně pravidelnosti a dochvilnosti. Pravidelnou účast si podle zkušeností udrží pouze děti z dětského domova, které sem také dochází.

V organizaci není speciální pedagog.

Městská knihovna

Knihovna kromě toho, že poskytuje knihovnické služby, organizuje besedy a další jednorázové vzdělávací akce. Knihovna má přibližně 1300 registrovaných čtenářů a zaměstnává pět pracovníků. Knihovna spolupracuje s místními mateřskými a základními školami.

¹¹ Údaje pocházejí ze Vstupní analýzy v oblasti vzdělávání ve městě Jirkov (ASZ 2018)

Armáda spásy, z. s.

V Jirkově působí Armáda spásy v České republice, z. s. Některé z jejích služeb jsou určeny dětem a žákům. Konkrétně se jedná o nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Fontána a sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi Jonatán.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Fontána

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Fontána (dále jen „NZDM Fontána“) je určeno pro děti a mládež ve věku od 6 do 16 let. Do NZDM Fontána docházejí děti s omezenými příležitostmi, které nemají doma prostor pro plnění školních povinností ani pro své vlastní aktivity. Fontána se nachází v areálu bývalé mateřské školy v bezprostřední blízkosti ZŠ Studentská a ZŠ Krušnohorská. Součástí prostor je tančírna se zrcadlovou stěnou, počítačová učebna, místnost pro přípravu do školy a kreativní činnosti. Při příznivém počasí mohou děti využít také zatravněné prostranství před centrem.

Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Jonatán

Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi (dále jen „SAS“) Jonatán nabízí pomoc rodinám, v nichž je ohrožen správný vývoj dítěte z důvodu nepříznivé sociální situace. Služba je realizována převážně terénní formou v přirozeném prostředí klientů. Část služeb je prováděna ambulantně v prostorech Armády spásy. Pracovníci SAS mimo jiné pomáhají dětem s přípravou do školy, což byla i zakázka zadaná městem Jirkov pro sociálně aktivizační službu.

Světlo Kadaň, z.s.

Světlo Kadaň, z. s. realizuje v Jirkově od roku 2013 terénní program. Nabízí služby lidem, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a jsou ohroženi sociálním vyloučením nebo jej již prožívají. Cílem služby je pomoci těmto lidem vymanit se ze sociálního vyloučení nebo zabránit ještě hlubšímu propadu. Služba je poskytována bezplatně, dobrovolně a anonymně; primárně působí v lokalitě Ervěnice, nicméně má klienty po celém území Jirkova. Nejvíce jsou využívány služby sociálně právního poradenství, pomoc při hledání bydlení a pomoc s řešením nepříznivé finanční situace.

Oblastní Charita Most

Oblastní charita Most je zařízením římskokatolické církve zřízeným diecézním biskupem. Jedna z jejích poboček sídlí na pomezí Chomutova a Jirkova, kde vykonává sociální služby. Provozuje zde nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, poskytuje sociálně aktivizační služby a realizuje terénní programy. Jejimi klienty jsou také obyvatelé Jirkova.

2. 2. Klíčové příčiny problémů

Pracovní skupina hledala základní příčiny problémů ve vzdělávání na řešeném území, přičemž vyšla z tzv. centrálního problému definovaného jako „*nizký počet žáků dosahuje očekávaných výstupů dle školního vzdělávacího programu*“ (dále jen centrální problém). K takto předem určenému problému hledala skupina všechny možné příčiny, a to ve vztahu k těm, kteří do vzdělávacího procesu zasahují. Tímto způsobem skupina stanovila příčiny centrálního problému na straně žáků, školy, zřizovatele, rodičů/komunity a systému/státu. Takto určené příčiny byly následně dle vzájemného vztahu uspořádány na příčiny hlavní, tedy klíčové či jádrové, a jejich podpříčiny. Tak vznikl „strom příčin problému“, jehož základní „větve“ jsou popsány níže jako čtyři hlavní příčiny centrálního problému.

U každé ze čtyř základních příčin jsou popsány dílčí podpříčiny, jakož i důsledky, a to v souvislostech, jak je pracovní skupina nahlédla. Na takto popsané příčiny problémů navazuje strategická část dokumentu, v níž jsou formulovány odpovídající strategické cíle, dílčí specifické cíle a opatření vedoucí k naplnění těchto cílů.

Při stanovení klíčových příčin problémů a vymýšlení opatření k jejich řešení vycházeli členové pracovní skupiny z dostupných dat, Vstupní analýzy v oblasti vzdělávání města Jirkova vypracované (ASZ 2018), Analýzy předčasných odchodů ze vzdělávání z roku 2018 (ASZ 2018) a v neposlední řadě ze své vlastní zkušenosti.

Jako klíčové příčiny centrálního problému členové pracovní skupiny určili:

1. Nízká připravenost dětí žijících v sociálně vyloučeném prostředí na vstup na základní školu.
2. Nedostatečné domácí zázemí ke studiu u žáků žijících v sociálně vyloučeném prostředí.
3. Nedostatečná připravenost škol na společné vzdělávání.
4. Nedostatečné personální kapacity zřizovatele a předsudky veřejnosti vůči společnému vzdělávání.

1. Nízká připravenost dětí žijících v sociálně vyloučeném prostředí na nástup do školy.

Raná péče v sociálně vyloučených rodinách často nedostatečně rozvíjí kompetence dětí. Důvodem bývá slabé materiální zázemí rodiny (děti nemají hračky ani knížky), nízké rodičovské kompetence (rodiče nevědí, jak se dětem věnovat a jak si s nimi hrát) a často také nezájem ze strany rodičů. Ve výsledku jsou děti ze sociálně vyloučených rodin často odkázány samy sobě a v předškolním věku se jeví méně nadané, než ve skutečnosti jsou. Chybí jim základní sociální i hygienické návyky, hůře komunikují, jsou nejisté a je pro ně složité adaptovat se na nové prostředí mateřské školy.

Jeden rok povinného předškolního vzdělání nedokáže ve všech případech dostatečně kompenzovat dlouhodobé vlivy nepodnětného domácího prostředí, takže tyto děti i po zavedení povinného předškolního roku nastupují do školy nedostatečně připravené. Přitom je klíčové, aby právě při nástupu do školy zažily pocit úspěchu, který je bude motivovat k další práci. Zažijí-li na startu naopak pocit neúspěchu, velmi pravděpodobně své úsilí záhy vzdají.

2. Nedostatečné zázemí ke studiu u žáků žijících v sociálně vyloučeném prostředí

Školní úspěch je v současných podmínkách značnou měrou závislý na domácí přípravě žáků, přitom děti ze sociálně vyloučeného prostředí doma nemají ke studiu vhodné podmínky. Rodiče jim nepomáhají s domácí přípravou, často jim ani pro učení nevytvoří prostor, později jim nedokáží poradit s volbou pro ně vhodného povolání. Nadto jsou tyto děti ochuzeny o vědomosti a dovednosti, které jejich vrstevníci získávají mimo školu v čase stráveném s rodiči či prarodiči.

Často také v rodině postrádají pozitivní vzory a přejímají nevhodné návyky, které jim brání v učení a rozvoji. Tyto handicapy bývají důvodem, proč děti ze sociálně vyloučeného prostředí zažívají ve škole neúspěch a nepřijetí, což zvyšuje pocit jejich intelektuální nedostatečnosti a posiluje předsudky k institucionálnímu vzdělávání. Pokud děti získají pocit, že nemohou být ve škole úspěšné, volí si jiné životní strategie. Těžko hledají, co je v životě baví a k čemu mají talent, a zbytečně volí životní dráhu, která neodpovídá jejich schopnostem a není společensky přínosná.

Jednou z hlavních příčin této situace jsou nedostatečné rodičovské kompetence lidí žijících v sociálním vyloučení; mají nízké vzdělání, často sami vyrůstali bez pozitivních vzorů, se svými dětmi zpravidla nemají ve zvyku trávit volný čas. Protože se sami nikdy nenaučili systematickému přístupu ke vzdělávání, nedokážou dětem vytvořit domácí zázemí nutné ke studiu ani je jinak v učení podpořit a povzbudit. Vzdělávání často nepovažují za hodnotu, nadto mají nedůvěru v instituce a bojí se s nimi komunikovat.

3. Nedostatečná připravenost škol ke společnému vzdělávání

Společné vzdělávání, jakož i proměny, ke kterým ve společnosti dochází (vysoká rozvodovost rodičů, pracovní vytížení rodičů, sílící vliv médií a sociálních sítí, chudoba rodičů, funkční negramotnost rodičů, migrace v sociálně vyloučených lokalitách, narůstající počet žáků cizinců atd.), kladou na školu a učitele nové nároky.

Škola se nestane inkluzivní automaticky tím, že se ve třídě začnou vzdělávat žáci se speciálně vzdělávacími potřebami. Práce s heterogenní třídou a s asistentem pedagoga vyžaduje od učitelů specifické dovednosti, které jsou pro učitele nové a musí si je osvojovat za pochodu mnohdy

zdlouhavou a vyčerpávající cestou pokusů a omylů, přičemž se to ne vždy daří. Proto není výjimkou, že asistent pedagoga, který má být pro učitele pomocníkem, je vnímán jako zátěž, a mezi učiteli narůstá k inkluzi nechuť. Učitelé často vnímají změny ve škole jako ohrožující a brání se jim.

Učitelé zároveň musí, ať chtějí, či ne, často kompenzovat roli nefungujících rodin, na což nejsou adekvátně připraveni. Často postrádají interpersonální dovednosti (tzv. „měkké“ dovednosti), které by jim usnadnily komunikaci se žáky, rodiči i mezi sebou navzájem a díky kterým by se dokázali některým konfliktům vyhnout a zlepšit školní klima

Přestože školy potřebují metodickou podporu a koordinaci při společném vzdělávání, zřizovatel nemá dostatečné personální kapacity k tomu, aby školám takovou pomoc soustavně a pravidelně poskytoval.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že stávající materiální vybavení škol není přizpůsobeno požadavkům společného vzdělávání, což dále komplikuje situaci jak učitelům, tak žákům. Třídy a jejich vybavení stále odpovídá požadavkům klasického frontálního vyučování, nikoliv práci s heterogenním kolektivem. Školy nejsou bezbariérové.

4. Předsudky veřejnosti vůči společnému vzdělávání.

Skutečnost, že se s veřejností nevede otevřená diskuze o vzdělávání (a to ani na státní úrovni), má za následek, že někteří rodiče nepovažují vzdělávání za hodnotu a nezajímají se o to, co jejich děti ve škole dělají a zda tam vůbec chodí. Jiní, angažovanější rodiče, se o vzdělání svých dětí sice zajímají, ale zase nechápou změny, ke kterým ve školách nevyhnutelně dochází, a vzniká v nich pocit nedůvěry a nespokojenosti. Tomu nahrává skutečnost, že stát zavedl termín „inkluzivní vzdělávání“, aniž by dostatečně vysvětlil jeho smysl, čímž vytvořil prostor pro spekulace a obavy. Inkluzivní vzdělávání se ve veřejné představě redukovalo na pomoc znevýhodněným dětem a stalo se takřka jeho synonymem. Toto nepochopení inkluze ještě posílilo předsudky vůči některým skupinám obyvatelstva.

To vše má za následek, že se ředitelům špatně prosazují změny, neboť narážejí na nepochopení a odpor, a to nejen ze strany rodičů, ale často i učitelů.

Příčinami, proč se na lokální úrovni nevede diskuze s veřejností, jsou nedostatečné personální kapacity města, vytíženost pedagogů a nedostatečná koordinace místních aktérů vzdělávání.

3. STRATEGICKÁ ČÁST

3. 1. Vize

Naší vizí je vytvořit v Jirkově kvalitní systém lokálního vzdělávání, který reflektuje místní potřeby a specifika a účinně reaguje na výzvy současné společnosti. Vzájemnou spoluprací, rozvojem lidských zdrojů i kvalitní vybaveností škol chceme dosáhnout toho, že:

- Vzdělání je v popředí zájmu města.
- Školy jsou místem, kde žáci podle svých schopností získávají kompetence, které jim v budoucnu umožní aktivně se uplatnit ve společnosti a přispívat k její prosperitě.
- Školy ve spolupráci s městem a neziskovými organizacemi vyrovnávají socioekonomické rozdíly mezi žáky, takže děti a žáci ze sociálně vyloučeného prostředí dosáhnou lepších výsledků než jejich rodiče a vymaní se ze stereotypů svého okolí.
- Školy jsou kulturním centrem a jsou otevřeny pro spolupráci s vnějším světem.

Jako stěžejní pro budoucnost vnímáme budování spolupráce a pocitu sounáležitosti, a to na všech úrovních – v rámci jednotlivých škol, mezi školami navzájem i v širším smyslu mezi všemi aktéry ve vzdělávání.

3. 2. Strategické cíle

Na základě příčin problémů definovaných výše v analytické části byly určeny čtyři základní strategické cíle.

Strategický cíl 1

Neziskové organizace rozvíjejí dovednosti dětí ze sociálně vyloučeného prostředí od raného věku a usnadňují jim vstup do mateřské školy. Mateřské školy i neziskové organizace aktivně spolupracují a do vzdělávání dětí zapojují rodiče.

Strategický cíl 2

Žáci ze sociálně vyloučeného prostředí mají podporu, která jim kompenzuje chybějící zázemí v rodině. Školy do vzdělávání aktivně zapojují rodiče žáků ze sociálně vyloučeného prostředí.

Strategický cíl 3

Školy jsou personálně i materiálně připraveny na společné vzdělávání žáků. Mají zázemí odpovídající nárokům práce s heterogenním kolektivem a podporu zřizovatele.

Strategický cíl 4

Zřizovatel otevřeně komunikuje s veřejností o otázkách vzdělávání a šíří osvětu o důležitosti vzdělávání pro budoucí prosperitu jednotlivce, města i celé společnosti.

První strategický cíl směřuje k rozvoji kompetencí předškolních dětí ze sociálně vyloučeného prostředí. Vzniknou předškolní centra vedená nestátními neziskovými organizacemi, kde budou děti od dvou tří let věku v malých skupinách pod vedením odborného pracovníka rozvíjet hrou své dovednosti a vytvářet si pozitivní návyky, které jim chybí z rodiny. Až budou děti dostatečně připraveny, přejdou do běžné mateřské školy. Centra budou pracovat s dětmi, které by jinak do mateřské školy vůbec nechodily a trávily čas v nepodnětném prostředí. Takové děti budou neziskové organizace vyhledávat prostřednictvím svých terénních pracovníků, přitom budou zároveň pracovat s rodiči těchto dětí s cílem posílit jejich rodičovské kompetence. Centra nebudou alternativou či konkurencí mateřských škol, naopak budou jejich spolupracujícími partnery. Budou předstupněm, který usnadní dětem ze sociálně vyloučeného prostředí vstup do vzdělávání.

Druhý strategický cíl se zaměřuje na podporu sociálně vyloučených žáků na základních školách. Protože školní úspěšnost ve významné míře závisí na rodičovské podpoře, která žákům ze sociálně vyloučeného prostředí chybí, chceme tento hendikep kompenzovat. Po vstupu na základní školu bude žákům ze sociálně vyloučeného prostředí poskytována podpora formou doučování, zájmových kroužků a aktivit o letních prázdninách. Od druhého stupně přibudou aktivity zaměřené na výběr budoucího povolání. To vše ve svém souhrnu má žákům ze sociálně vyloučeného prostředí kompenzovat chybějící zázemí v rodině. Přestože uvedené aktivity mají za cíl podpořit především žáky ze sociálně vyloučeného prostředí, budou realizovány inkluzivně, tedy budou otevřeny všem bez rozdílu, neboť není záměrem vytvářet segregované skupiny, nýbrž rovné příležitosti. Zmíněné aktivity budou realizovat jak nestátní neziskové organizace, tak školy.

Třetí strategický cíl směřuje na podporu učitelů a školy. Při plánování jsme se řídili myšlenkou, že inkluzivní vzdělávání je především otázkou kvality. Pouhá skutečnost, že se ve škole či třídě sejdou žáci s různými vzdělávacími potřebami, sama o sobě inkluzivní prostředí nevytvoří. K tomu je třeba profesionální práce učitele a celého pedagogického sboru. Jinými slovy, společné vzdělávání a úspěšné začleňování sociálně znevýhodněných dětí a žáků do škol stojí a padá s učiteli. Pokud učitelé nedokáží pracovat s heterogenní třídou, diagnostikovat individuální potřeby dětí a žáků a přihlížet k nim, pokud nedokáží efektivně spolupracovat s asistentem pedagogy i mezi sebou navzájem, pak společné vzdělávání nepřinese prospěch nikomu. Pokud tedy máme úspěšně začleňovat do vzdělávání děti a žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí, musíme se zaměřit na zvyšování kompetencí učitelů, zvláště na rozvoj jejich tzv. měkkých dovedností a osobnostního růstu.

Společné vzdělávání vyžaduje dále specifické materiální podmínky. Kromě bezbariérovosti jsou to upravené a vybavené učebny odpovídající nárokům moderního společného vzdělávání.

Podporu škole a učitelům má v neposlední řadě zajišťovat také zřizovatel. K tomu potřebuje posílit současné personální kapacity odboru sociálních věcí a školství, což je řešeno zavedením pilotní pozice koordinátora inkluze. Do jeho agendy bude spadat sledování vzdělávacího procesu na školách, komunikace s řediteli škol, poskytování metodické podpory školám, výměna dobré praxe mezi školami, posilování spolupráce mezi školami, sledování školské legislativy, propagace vzdělávání směrem k veřejnosti a další. Společné zahraniční stáže pak mají nejen posílit spolupráci mezi zřizovatelem a školami, ale především se stát zdrojem inspirace a motivace k pozitivním změnám.

Čtvrtý strategický cíl směřuje k veřejnému mínění. Součástí plánu je budování povědomí veřejnosti o důležitosti vzdělání a odstraňování předsudků týkajících se společného vzdělávání. Považujeme za důležité informovat veřejnost o tom, co město pro své občany na poli vzdělávání dělá, odstraňovat předsudky a budovat sociální soudržnost, která je konečným cílem inkluze. Tomuto cíli mají sloužit různé společensky-osvětové aktivity.

3.3. Specifické cíle a aktivity

U každého strategického cíle byly dále určeny specifické cíle a aktivity směřující k naplnění těchto cílů.

Strategický cíl 1

Neziskové organizace rozvíjejí dovednosti dětí ze sociálně vyloučeného prostředí od raného věku a usnadňují jim vstup do mateřské školy. Mateřské školy i neziskové organizace aktivně spolupracují a do vzdělávání dětí zapojují rodiče.

Specifický cíl 1. 1.

V dětech ze sociálně vyloučeného prostředí jsou od raného věku rozvíjeny prosociální, kognitivní a emoční dovednosti, aby se snáze zařadily do mateřských škol hlavního vzdělávacího proudu.

Opatření 1. 1. 1.

Založit předškolní centrum.

Popis: Vznikne předškolní centrum pro děti ze sociálně vyloučeného prostředí. Budou zrekonstruovány vhodné prostory a pořízeno potřebné vybavení a učební pomůcky.

Typ aktivit: Aktivity NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet zrekonstruovaných a vybavených prostor

Cílová hodnota: 3

Opatření 1. 1. 2.

Vzdělat pracovníky předškolního klubu.

Popis: Pracovníci předškolního klubu budou proškoleni pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami s důrazem na alternativní pedagogické směry a metody (montessori pedagogika, waldorfská pedagogika, metoda grunlaget, kikkus atd.)

Typ aktivit: Aktivity NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet proškolených pracovníků

Cílová hodnota: 10

Opatření 1. 1. 3.

Rozvíjet prosociální, kognitivní a emoční dovednosti dětí v předškolním klubu.

Popis aktivity: V novém předškolním klubu budou od raného věku vzdělávány děti ze sociálně vyloučeného prostředí v malých skupinách pod vedením proškolených pracovníků.

Typ aktivity: Aktivity NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených dětí

Cílová hodnota: 66

Specifický cíl 1. 2.

Rodiče dětí ze sociálně vyloučeného prostředí jsou zapojováni do aktivit s předškolními dětmi, Jsou posilovány jejich rodičovské kompetence a mají podporu při komunikaci se školou a jinými institucemi.

Opatření 1. 2. 1.

Vyškolit pracovníky pro práci v terénu sociálně vyloučené lokality.

Popis: Vhodní pracovníci, nejlépe s dobrou osobní vazbou na konkrétní lokalitu, budou vyškoleni pro práci v terénu.

Typ aktivit: Aktivity NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet proškolených pracovníků

Cílová hodnota: 4

Opatření 1. 2. 2.

Vyhledávat rodiny, jejichž předškolní děti se neúčastní vzdělávání nebo jejichž školou povinné děti mají problémy s plněním školní docházky.

Popis: Vyškolení pracovníci budou ve vzájemné spolupráci s mateřskými školami a městem vyhledávat rodiny, jejichž děti se neúčastní předškolního vzdělávání, a budou s těmito rodinami navazovat kontakt.

Typ aktivit: Aktivity NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených rodin

Cílová hodnota: 90

Opatření 1. 2. 3.

Zapojovat rodiče dětí do vzdělávání a rozvíjet jejich rodičovské kompetence.

Popis aktivity: Mateřské školy a neziskové organizace pracující s předškolními dětmi do svých činností zapojují rodiče a organizují vzdělávací, kulturní, sportovní a jiné akce rozvíjející rodičovské kompetence a pozitivní postoj ke škole a vzdělávání.

Typ aktivity: Aktivita MŠ, NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: MŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF, vlastní prostředky MS

Indikátory plnění: Počet akcí se zapojením rodičů

Cílová hodnota: 78

Specifický cíl 1. 3.

Mateřské školy, základní školy a neziskové organizace při své činnosti spolupracují. Navštěvují se, vyměňují si informace, sdílejí zkušenosti a dobrou praxi, a to jak mezi sebou navzájem, tak se školami a organizacemi mimo město Jirkov.

Opatření 1. 3. 1.

Mateřské školy a další instituce, které se věnují předškolnímu vzdělávání, se účastní společných akcí.

Popis: Mateřské školy pořádají společné akce se základními školami a organizacemi, které se věnují vzdělávání předškolních dětí, nebo se takových akcí účastní.

Typ aktivit: Aktivity spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: MŠ, ZŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF, vlastní prostředky škol a NNO

Indikátory plnění: Počet uspořádaných společných akcí

Cílová hodnota: 48

Opatření 1. 3. 2.

Mateřské školy a další instituce, které se věnují předškolnímu vzdělávání, uskutečňují vzájemné hospitace za studijním účelem.

Popis: Zaměstnanci mateřských škol (pedagogové i nepedagogové) a organizací věnujících se vzdělávání předškolních dětí se vzájemně navštěvují za účelem výměny informací a zkušeností, v Jirkově i mimo Jirkov.

Typ aktivit: Aktivity spolupráce MŠ, NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: MŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF, vlastní prostředky MŠ a NNO

Indikátory plnění: Počet zapojených pracovníků

Cílová hodnota: 45

Strategický cíl 2

Žáci ze sociálně vyloučeného prostředí mají podporu, která jim kompenzuje chybějící zázemí v rodině.

Specifický cíl 2. 1.

Rozvíjet prosociální, kognitivní a emoční dovednosti u dětí ze sociálně vyloučeného prostředí v rámci volného času.

Opatření 2.1.1.

Doučování žáků ve škole, rodinách a neformálních klubech.

Popis: Základní školy a neziskové organizace zajišťují dětem doučování.

Typ aktivit: Aktivita ZŠ, NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených dětí

Cílová hodnota: 249

Opatření 2. 1. 2.

Volnočasové aktivity během školního roku/kroužky.

Popis: Základní školy a neziskové organizace poskytují dětem volnočasové programy směřující k rozvoji fyzické zdatnosti, občanských, sociálních a personálních kompetencí.

Typ aktivit: Aktivity ZŠ, NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet zapojených dětí

Cílová hodnota: 540

Opatření 2.1.3.

Prázdninové aktivity.

Popis: Základní školy a neziskové organizace poskytují volnočasové zájmové vzdělávání o prázdninách, a to formou příměstských táborů, výletů, případně krátkodobých výjezdů a pobytů v přírodě.

Typ aktivit: Aktivity ZŠ, NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF, soukromé zdroje (Nadace Albatros)

Indikátory plnění: Počet uskutečněných vícedenních akcí (příměstské tábory)/ Počet jednodenních akcí (výlety)

Cílová hodnota: 9/18

Specifický cíl 2. 2.

Usnadnit dětem ze sociálně vyloučeného prostředí přechod na střední školu.

Opatření 2. 2. 1.

Posílit aktivity kariérového poradenství

Popis: Neziskové organizace a školy zajistí pro děti aktivity směřující k volbě budoucího povolání a úspěšnému přechodu na střední školu. Aktivity mohou směřovat na poznání sebe sama (silných a

slabých stránek, nadání, přání, cílů), na představení jednotlivých povolání, na pracovní a sociální dovednosti zvyšující šance vybrat si správnou školu a povolání apod. Aktivity mohou být kolektivní (besedy, debaty, přednášky, exkurze, workshopy atd.) i individuální (konzultace, mentoring). Aktivity mohou směřovat také k rodičům žáků.

Typ aktivit: Aktivity NNO, ZŠ

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO, zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených žáků/ počet uskutečněných skupinových akcí

Cílová hodnota: 150/45

Opatření 2. 2. 2.

Podpořit aktivity na rozvoj finanční gramotnosti

Popis: Neziskové organizace či školy zajistí pro děti programy a pomůcky na rozvíjení finanční gramotnosti.

Typ aktivit: Aktivity NNO, ZŠ, MŠ

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO, ZŠ, MŠ

Zdroj financí: ESIF, soukromé zdroje (Česká spořitelna a.s.)

Indikátory plnění: Počet podpořených žáků

Cílová hodnota: 500

Specifický cíl 2. 3.

Zapojovat rodiče žáků do aktivit školy a zvyšovat jejich rodičovské kompetence.

Opatření 2. 3. 1.

Rodičovské kavárny

Popis: Školy, neziskové organizace a zřizovatel pořádají několikrát do roka kavárny pro rodiče. Kavárny jsou prostorem, kde se mohou rodiče seznámit s jinými rodiči a neformálně mluvit s učiteli.

Typ aktivit: Aktivity spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ

Zdroj financí: zřizovatel

Indikátory plnění: Počet konaných akcí

Cílová hodnota: 6

Opatření 2. 3. 2.

Doprovázet rodiče dětí a žáků ze sociálně vyloučeného prostředí při jednání se školou a úřady

Popis: Neziskové organizace pomáhají rodičům, kteří se těžko orientují v prostředí institucí, tím, že je doprovází na schůzky s učiteli, ředitelem, do psychologické ambulance, do střediska výchovné péče, na výchovnou komisi atd. a usnadňují jim komunikovat s těmito institucemi.

Typ aktivit: Aktivity NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených osob

Cílová hodnota: 100

Opatření 2. 3. 3.

Vzdělávací a osvětové akce pro rodiče žáků nebo s účastí rodičů žáků.

Popis: Neziskové organizace a školy organizují vzdělávací, kulturní, sportovní a jiné akce rozvíjející rodičovské kompetence a pozitivní postoj ke škole a vzdělávání.

Typ aktivit: Aktivity NNO

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF, zřizovatel, prostředky škol

Indikátory plnění: Počet zapojených rodičů/Počet uspořádaných akcí

Cílová hodnota: 100/ 12

Strategický cíl 3

Školy jsou personálně i materiálně připraveny na společné vzdělávání žáků. Mají zázemí odpovídající nárokům práce s heterogenním kolektivem a podporu zřizovatele.

Specifický cíl 3. 1.

Školy mají personální kapacity odpovídajícím nárokům na společné vzdělávání dětí v heterogenním kolektivu a práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Opatření 3. 1. 1.

Posílit personální kapacity mateřských škol

Popis: Vytvořit v mateřských školách pozice školního asistenta, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga a školního psychologa.

Typ aktivit: Aktivity škol

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: MŠ, zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet nových pracovních úvazků

Cílová hodnota: 10

Opatření 3. 1. 2.

Posílit personální kapacity základních škol.

Popis: Vytvořit na základních školách pozice školního asistenta, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga a školního psychologa,

Typ aktivit: Aktivita škol

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ, zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet nových pracovních úvazků

Cílová hodnota: 12

Opatření 3. 1. 3.

Posílit spolupráci mezi pedagogem a asistentem pedagoga.

Popis: Pedagogický sbor si v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků osvojí způsob práce s asistentem pedagoga.

Typ aktivit: Aktivity ZŠ

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet proškolených učitelů/asistentů pedagoga

Cílová hodnota: 40

Opatření 3. 1. 4.

Rozvíjet interpersonální (měkké) dovednosti pedagogického sboru.

Popis: Učitelé si v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků osvojí interpersonální dovednosti, které jim usnadní komunikaci se žáky, rodiči i mezi sebou navzájem a pomohou jim řešit nejrůznější spory, efektivně reagovat na nevhodné chování dětí a zlepšovat klima třídy a školy.

Typ aktivit: Aktivity MŠ, ZŠ

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ

Zdroj financí: zřizovatel, Norské fondy.

Indikátory plnění: Počet proškolených učitelů

Cílová hodnota: 60

Opatření 3. 1. 5

Proškolit výchovné poradce v otázkách kariérového poradenství.

Popis: Výchovní poradci absolvují specializační studium na kariérové poradenství.

Typ aktivit: Aktivita ZŠ

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ

Zdroj financí: zřizovatel, ESIF

Indikátory plnění: Počet proškolených výchovných poradců

Cílová hodnota: 4

Opatření 3. 1. 6

Proškolit třídní učitele v otázkách kariérového poradenství.

Popis: Třídní učitelé absolvují kurz, seminář či jiný vzdělávací formát mající povahu úvodu do kariérového poradenství.

Typ aktivit: Aktivita ZŠ

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ

Zdroj financí: zřizovatel, ESIF

Indikátory plnění: Počet proškolených třídních učitelů

Cílová hodnota: 32

Opatření 3. 1. 7.

Výjezdy školních týmů na společná setkání.

Popis: Školní týmy pravidelně vyjíždějí na vícedenní setkání, jejichž cílem je předcházet syndromu vyhoření a posilovat spolupráci v rámci školy.

Typ aktivit: Aktivity spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených školních týmů/ Počet uskutečněných akcí

Cílová hodnota: 5/15

Opatření 3. 1. 8.

Zavádění nových metod do vyučování

Popis: Pedagogičtí pracovníci mateřských a základních škol se vzdělávají v nových vyučovacích metodách, které následně zavádějí do výuky.

Typ aktivit: Aktivity škol

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: MŠ, ZŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet proškolených pedagogických pracovníků

Cílová hodnota: 30

Specifický cíl 3. 2.

Školy jsou bezbariérové a jsou materiálně vybaveny ke společnému vzdělávání žáků v heterogenním kolektivu.

Opatření 3. 2. 1.

Zajistit bezbariérovost základních škol.

Popis: V základních školách proběhne rekonstrukce, která zajistí bezbariérovost budov základních škol.

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ, zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet rekonstruovaných budov/ prostor

Cílová hodnota:

Opatření 3. 2. 2.

Modernizace odborných učeben

Popis: Ve všech čtyřech základních školách bude vybudováno odborné zázemí pro výuku cizích jazyků, přírodních věd a ICT, neboť současné vybavení neodpovídá současným požadavkům na vzdělávání.

Typ aktivit: Infrastruktura pro vzdělávání

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: ZŠ, zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet vybavených tříd a jiných školních prostor

Cílová hodnota:

Specifický cíl 3. 3.

Zřizovatel má personální kapacity, které mu umožňují poskytovat školám metodickou podporu ve věcech společného vzdělávání.

Opatření 3. 3. 1.

Zřídít pozici koordinátora inkluze

Popis: Město dočasně zavede pilotní pozici koordinátora inkluze, který se stane součástí odboru sociálních věcí a školství.

Typ aktivity: Aktivita zřizovatele

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet nově vytvořených pracovních pozic

Cílová hodnota: 1

Opatření 3. 3. 2.

Zřídít pozici metodika asistentů pedagoga

Popis: Město dočasně zavede pilotní pozici metodika asistentů pedagoga, který se stane součástí odboru sociálních věcí a školství.

Typ aktivity: Aktivita zřizovatele

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet nově vytvořených pracovních pozic

Cílová hodnota: 1

Opatření 3. 3. 3.

Zajistit účast úředníků samosprávy na odborných konferencích a seminářích souvisejících se vzděláváním.

Popis: Město umožní úředníkům samosprávy účast na odborných konferencích a seminářích o vzdělávání.

Typ aktivity: Aktivita zřizovatele

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: zřizovatel, ESIF

Indikátory plnění: Počet zapojených zaměstnanců/ Počet navštívených akcí

Cílová hodnota: 6/ 15

Opatření 3. 4. 4.

Zřízení místní pobočky poradenského zařízení v Jirkově

Popis: Zřizovatel poskytne prostory pro vybudování pobočky ŠVP v Jirkově a tuto pobočku personálně zajistí.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel, ŠVP

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet poboček/Počet nově vytvořených pracovních pozic

Cílová hodnota: 1

Specifický cíl 3. 4.

Zřizovatel posiluje a koordinuje spolupráci mezi ním a školami, jakož i spolupráci mezi školami navzájem.

Opatření 3. 4. 1.

Studijní stáže do zemí EU pro aktéry vzdělávání.

Popis: Zřizovatel zrealizuje pro své úředníky stáže do zemí EU, na které může přizvat i další aktéry vzdělávání. Cílem je, aby se účastníci seznámili s tím, jak probíhá společné vzdělávání v jiných zemích a využili nabitě zkušenosti ve své praxi.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet uskutečněných návštěv

Cílová hodnota: 3

Opatření 3. 4. 2.

Tuzemské studijní stáže pro aktéry vzdělávání.

Popis: Zřizovatel zrealizuje pro své úředníky stáže do jiných škol České republiky, na které může přizvat i další aktéry vzdělávání. Cílem je, aby se účastníci seznámili s tím, jak probíhá společné vzdělávání jinde v České republice a využili nabitě zkušenosti ve své praxi.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: prostředky ASZ

Indikátory plnění: Počet uskutečněných návštěv

Cílová hodnota: 3

Opatření 3. 4. 3.

Odborná knihovna pro úředníky a pro učitele.

Popis aktivity: Město pořídí pro úředníky samosprávy a učitele odbornou literaturu o vzdělávání.

Typ aktivity: Aktivita zřizovatele

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet pořízených publikací

Cílová hodnota: 50

Opatření 3. 4. 4.

Terénní den

Popis: Zřizovatel zavede terénní dny, kdy úředníci samosprávy budou navštěvovat školy.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: prostředky zřizovatele

Indikátory plnění: Počet uskutečněných návštěv

Cílová hodnota: 30

Strategický cíl 4

Zřizovatel otevřeně komunikuje s veřejností o otázkách vzdělávání.

Specifický cíl 4. 1.

Město má komunikační strategii, podle které komunikuje s veřejností o důležitosti vzdělávání.

Opatření 4. 1. 1.

Vytvořit komunikační plán

Popis: Město ve spolupráci se školami, neziskovými organizacemi a Agenturou pro sociální začleňování vytvoří komunikační plán, v němž stanoví obsah a způsob komunikace s veřejností s cílem posilovat důvěru veřejnosti ve školy a zřizovatele, šířit povědomost o důležitosti vzdělávání, odstraňovat předsudky a budovat sociální soudržnost.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: zřizovatel

Indikátory plnění: Počet vytvořených plánů

Cílová hodnota: 1

Opatření 4. 1. 2.

Šířit osvětu ve věcech vzdělávání

Popis: Město, školy a neziskové organizace budou v souladu s komunikačním plánem uveřejňovat na svých webových stránkách články o naplňování cílů MPI a dalšími způsoby šířit osvětu směrem k veřejnosti.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: zřizovatel

Indikátory plnění: Počet uveřejněných článků

Cílová hodnota: 12

Opatření 4. 1. 3.

Uspořádat komunitně osvětové setkání

Popis: Město ve spolupráci se školami, neziskovými organizacemi a Agenturou pro sociální začleňování uspořádá komunitní setkání pro veřejnost s cílem šířit povědomí o důležitosti vzdělávání a roli učitelů.

Typ aktivit: Aktivity spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: ESIF, zřizovatel

Indikátory plnění: Počet uskutečněných setkání pro veřejnost

Cílová hodnota: 6

Specifický cíl 4. 2.

Město podporuje osvětové a vzdělávací aktivity rozvíjející občanskou soudržnost.

Opatření 4. 2. 1.

Celý Jirkov učí

Popis: Město ve spolupráci se školami vyhlásí, svou autoritou zaštití a bude propagovat akci „Celý Jirkov učí“. Cílem akce je propojit místní komunitu se školou. Rodiče, prarodiče a další budou zváni průběžně během roku, aby přišli do školy učit to, na co jsou odborníky, nebo vyprávět o svém povolání.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: zřizovatel, ZŠ

Zdroj financí: zřizovatel

Indikátory plnění: Počet zapojených rodičů

Cílová hodnota: 20

Opatření 4. 2. 2.

Paměť národa

Popis: Školy se zapojí do projektu Paměť národa společnosti Post Bellum, o. p. s.

Typ aktivit: Aktivity spolupráce

Termín: 2019–2022

Odpovědnost: NNO, ZŠ, zřizovatel

Zdroj financí: ESIF, zřizovatel

Indikátory plnění: Počet zapojených dětí

Cílová hodnota: 60

4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

4.1. Identifikace a řízení rizik

Jako možná rizika pro realizaci MPI byly identifikovány:

Nedostatek finančních prostředků na realizaci aktivit plánu.

Opatření k eliminaci rizika: monitorování výzev operačních programů a dalších možných finančních zdrojů, průběžná komunikace s řídicími orgány jednotlivých ministerstev, včasná a profesionální příprava projektových žádostí v aktuálně vyhlášených výzvách, průběžné hodnocení realizace projektů v oblasti vzdělávání, monitorování projektů jednotlivých základních a mateřských škol, vzájemná informovanost a komunikace škol s dalšími organizacemi/institucemi o realizovaných projektech, hledání náhradních zdrojů financování od soukromých nadací a donátorů.

Nedostatek personálních kapacit pro realizaci naplánovaných aktivit.

Opatření k eliminaci rizika: vytýčení jasných kapacit již v průběhu projednávání MPI, efektivní komunikace tvůrců plánu s vedením města ohledně nutnosti vyhradit vhodné kapacity, nastavení spolupráce se studenty pedagogických oborů.

Nedostatečný zájem škol, organizací, cílových skupin o realizaci naplánovaných aktivit.

Opatření k eliminaci rizika: zapojení všech relevantních aktérů již do příprav, důraz na SMART nastavení cílů, využití vhodných komunikačních strategií, šíření informací o plnění jednotlivých opatření.

Legislativní změny, změny podmínek dotací a již vyhlášených výzev.

Opatření k eliminaci rizika: konzultace kroků s poskytovateli dotací, účast zástupců škol na realizovaných informačních seminářích, spolupráce s ASZ a dalšími partnery

4.2. Popis realizace partnerské spolupráce

MPI je výsledkem spolupráce subjektů zapojených v Lokálním partnerství Jirkov. Podklady pro jeho vytvoření vznikaly participativně v pracovní skupině.

Kromě plnění strategických cílů bude snahou aktérů navazovat spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty, včetně rodičů dětí a žáků. Cílem této spolupráce je vytvořit systém, v němž bude docházet k přenosu informací, dobrých praxí, ale i potenciálních problémů a jejich řešení mezi všemi zainteresovanými subjekty, stejně jako koordinovat přístup ke společnému vzdělávání, aby nedocházelo k překrývání projektů nebo naopak k tomu, že některá škola nebude naplánovanými aktivitami zasažena vůbec.

4.3 Monitorování a hodnocení plnění plánu

Jednou ročně proběhne vyhodnocení plánu. Vyhodnocení provede pracovní skupina pod vedením ASZ. O tomto vyhodnocení bude proveden zápis. Podklady pro vyhodnocení budou od relevantních subjektů zapojených do realizace plánu shromažďovány průběžně (např. formou monitorovacích zpráv realizovaných projektů, písemným oslovením či dotazníkovým šetřením). ASZ bude dle potřeb a zájmu svolávat pracovní skupinu a bude udržovat pravidelný kontakt se zástupci města. Po třech letech se uskuteční závěrečná evaluace.

Odpovědný subjekt:

Pracovní skupina vzdělávání Jirkov ve spolupráci s ASZ.

Váš dopis zn:

Ze dne:

Naše zn:

Vyřizuje: Doksanská, OVSVV

Tel./fax: 474 616 421

Mobil:

E-mail: doksanska@jirkov.cz

Datum: 2019-05-02

V Ý P I S U S N E S E N Í
z 6. zasedání Zastupitelstva města Jirkova dne 24. dubna 2019

5/6/ZM/2019 - Místní plán inkluze v Jirkově na období 2019 -2022

I. Zastupitelstvo města-schvaluje

strategický dokument "Místní plán inkluze v Jirkově na období 2019 - 2022".

Mgr. Darina Kováčová
starostka města Jirkova

Za věcnou a formální správnost:

I. Doksanská, OVSVV MěÚ Jirkov

Příloha č. 7b Metodiky Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám verze 5.0

Vyjádření Odboru pro sociální začleňování (Agentury) Úřadu vlády ČR k Místnímu plánu inkluze města Jirkova pro období 2019-2022

Žadatel o vyjádření stanoviska:

Město Jirkov

.....

Místní plán inkluze ve vzdělávání (MPI) schválen dne:

24.4. 2019 usnesení zastupitelstva číslo 5/6/ZM/2019

.....

Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR (dále jen Agentura) potvrzuje, že uvedený Místní plán inkluze ve vzdělávání, který je platnou součástí/přílohou Strategického plánu pro sociální začleňování města Jirkova, schváleného zastupitelstvem dne 24. 4. 2019, **je v souladu** s/se:

1. potřebami místního systému vzdělávání a zohledňuje potřeby zúčastněných aktérů v oblasti vzdělávání;
2. platnou legislativou a je založen na inkluzivních principech v oblasti vzdělávání;
3. strategickými dokumenty MŠMT v oblasti vzdělávání, zejména strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2020, Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy České republiky na období 2014-2020 a Akčním plánem pro inkluzivní vzdělávání 2016-2018;
4. zaměřením operačních programů relevantních pro Koordinovaný přístup v sociálně vyloučených lokalitách (Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání, Integrovaný regionální Operační program a Operační program Zaměstnanost) a současně žádný z uvedených cílů a navržených opatření není diskriminační.

Vyjádření za Agenturu pro sociální začleňování, Oddělení regionálního centra západ zpracoval/a:

Dne 15. 5. 2019

Příjmení, jméno: Mgr. Beňák David

Funkce: ředitel Odboru pro sociální začleňování

Podpis:

